

ΠΩΣ θα ψήφριζαν ΤΩΡΑ οι Έλληνες

Η πρώτη πανελλήνια επιστημονική δημοσκόπηση (ICAP - Ελλάς και «Ε») που δημοσιεύεται μετά τις εκλογές του 1985

Τι ψηφίζει η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και οι άλλες περιοχές - Οι τάσεις κατά φύλο, ηλικία, εισοδηματική τάξη

ΑΠΟ ΑΥΡΙΟ ΣΤΗΝ «Ε» ΤΟ ΓΚΑΛΟΠ - ΣΤΑΘΜΟΣ

ΣΥΣΚΕΥΨΗ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

για την οικονομία

Ανησυχεί
ο Ανδρέας
για το
«κλίμα»

Του Κ. ΤΣΟΥΠΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΤΑΚΤΗ σύσκεψη συγκάλεσε χτες ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου, ανήσυχος από τις αντιδράσεις του επιχειρηματικού κόσμου, μετά την παραίτηση Σημίτη και την επιβολή της έκτακτης εισφοράς 10%.

Στη σύσκεψη πήραν μέρος οι οικονομικοί υπουργοί και άλλα κυβερνητικά στελέχη και συζητήσαν τις «κινήσεις» που πρέπει να γίνουν προς τις παραγωγικές τάξεις και προς την ΕΟΚ για να επανέλθει η οικονομία σε «ήρεμα νερά».

Το πρωί είχε προηγηθεί συνάντηση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας Π. Ρουμελιώτη, με τον πρόεδρο του ΣΕΒ Θ. Παπαλεξόπουλο.

● Ρεπορτάζ στη σελ. 2

Εκτός Αθηνών βρίσκεται από χτες ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας Κώστας Σημίτης. Κάνει διακοπές οικογενειακάς.

**Όλο το
παρασκήνιο
της «σφαγής»
Σημίτη**

ΣΕΛ. 15, 16, 17

**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:
ΤΙ ΜΑΣ ΠΑΙΡΝΕΙ
ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΝΕΙ**

ΣΕΛ. 13, 14

ειδήσεις - Ελλάδα

Επαφή
με τον
Καρλούτσι
στο ΝΑΤΟ

ΝΑΤΟϊκή εβδομάδα αρχίζει αύριο για τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Γιάννη Χαραλαμπίδου και τον αρχηγό ΓΕΕΘΑ πτέραρχο Ν. Κουρή.

Αύριο πρωί πρωί ξεκινούν για τις Βρυξέλλες, όπου θα πάρουν μέρος στη χειμερινή σύνοδο υπουργών Αμυνας του ΝΑΤΟ.

Αύριο ο Γ. Χαραλαμπίδου θα συναντηθεί με το γενικό γραμματέα του ΝΑΤΟ λόρδο Κάριγκτον, που αποχωρεί και την Τρίτη θα συναντηθεί με το νέο υπουργό Αμυνας των ΗΠΑ Φρανκ Καρλούτσι.

Και οι δύο συναντήσεις θεωρούνται σημαντικές, παρά το ότι το ΝΑΤΟϊκό κύκλο τις χαρακτηρίζουν εθιμοτυπικές.

Πηγές του υπουργείου Εθνικής Αμυνας ανέφεραν ότι τόσο ο Χαραλαμπίδου, όσο και ο Ν. Κουρή, θα βρουν την ευκαιρία να συζητήσουν ζητήματα που απασχολούν την κυβέρνηση, όπως είναι οι πρόσφατες προκλήσεις από ΝΑΤΟϊκά αεροσκάφη στην άσκηση Ντισπλέι Νατερμινέισον στο Αιγαίο, το θέμα Λήμνου και οι ελληνοαμερικανικές αμυντικές σχέσεις.

Γ. Τσακ.

Βόμβα σε
είσοδο
πολυκα-
τοικίας

Εκρηξη στην είσοδο πενταώροφης πολυκατοικίας στου Παπάγου (Πίνδου 126) έγινε χτες στις 6.30 το πρωί από πυροκροτητή που είχαν τοποθετήσει εκεί άγνωστοι.

Όπως ανακοίνωσε η αστυνομία από την έκρηξη έσπασαν τα τζάμια της κεντρικής εισόδου

Κυκλοφόρησε το νέο τεύχος του περιοδικού «Σοσιαλιστική Θεωρία και Πράξη» που εκδίδει ο τομέας Διαφώτισης του ΠΑΣΟΚ. Το τεύχος περιλαμβάνει αφιέρωμα στη «Νεολαία» με στόχο την πολύπλευρη εξέταση όλων των καινούριων κοινωνικών και πολιτικών χαρακτηριστικών της Νέας Γενιάς. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει συζήτηση μ' εκπροσώπους των αριστερών πολιτικών νεολαίων, καθώς και τ' ακόλουθα άρθρα για τη νεολαία: «Νέα γενιά: Για ποια πολιτική» του Γ. Σεφερτζή, «Σκέψεις για το νεολογιστικό κίνημα», του Α. Λεντάκη, «Η Νεολαία, η Πολιτική και τα κόμματα» του Θ. Κουρματζή, «Η Νεολαία σε κρίση» του Θ. Αλευρά.

Τα δώρα σας εφέτος χάρτες. Και εμείς σας προσφέρουμε δωρεάν, 7 χάρτες, από τους 24

Λεπτομέρειες σήμερα, Μικρές Αγγελίες, στήλη: Πωλήσεις Ειδών

ΧΑΡΤΕΣ

Τουριστικός Οδηγός. Τηλέφωνα: 32.22.573, 32.35.241.

Ανήσυχο το οικονομικό κλίμα

Του
Κ. ΤΣΟΥΠΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ανησυχεί σοβαρά για τη ραγδαία επιδείνωση του επιχειρηματικού και γενικότερα του οικονομικού κλίματος, που ήλθε σαν απόρροια της παραίτησης Σημίτη.

Σημαντικές ενδείξεις της ανησυχίας αλλά και της κυβερνητικής αποφασιστικότητας να επανέλθει άμεσα η οικονομία σε «ήρεμα νερά» είναι οι εξής:

● **Πρώτο**, η εντολή του πρωθυπουργού Α. Παπανδρέου, χτες το πρωί, να πραγματοποιηθεί έκτακτη σύσκεψη τη νύχτα (αυσθητική για νύχτα του Σαββάτου) οικονομικών υπουργών και κυβερνητικών παραγόντων, με αντικείμενο την εξεύρεση τρόπων άμεσης βελτίωσης του επιχειρηματικού κλίματος.

● **Δεύτερο**, η έναρξη άμεσου διαλόγου με τις παραγωγικές τάξεις. Ηδη χτες το πρωί ο νέος υπουργός Εθν. Οικονομίας Παν. Ρουμελιώτης συναντήθηκε στο γραφείο του τετ-α-τετ με τον πρόεδρο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Θ. Παπαλεξόπουλο, ο οποίος λίγες ώρες αργότερα αναχώρησε για τις Βρυξέλλες.

● **Τρίτο**, η διαβίβαση εντολών προς τους Έλληνες αρμόδιους στις Βρυξέλλες να ενημερώσουν ταχύτατα τους αρμόδιους παράγοντες της ΕΟΚ, ότι στην Ελλάδα υπήρξε μόνο αλλαγή προσώπων και μάλιστα «για λόγους ευθιξίας» και ότι δεν πρόκειται να υπάρξει μεταβολή στην ακολουθούμενη μέχρι τώρα οικονομική πολιτική. Πληροφορίες από τις Βρυξέλλες αναφέρουν ότι οι κοινοτικοί παράγοντες εμφανίζονται αμήχανοι.

ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΕΒ-
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ

Στη χτεςνοβραδινή σύσκεψη - που άρχισε στις 7 μ.μ. - πήραν μέρος οι υπουργοί Εθν. Οικονομίας Παν. Ρουμελιώτης, Οικονομικών Δ. Τσοβόλας, ο υφυπουργός Εθν. Οικονομίας Θ. Καρατζάς και ο οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού Γ. Κατηφόρης.

Τι εξετάστηκε

Στη σύσκεψη, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ.Ε.», εξετάστηκαν τρόποι για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, η έκτακτη εισφορά στα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων, που πυροδότησε τις αντιδράσεις των βιομηχάνων, σε συνδυασμό με την κάλυψη πτώσης του Χρηματιστηρίου. Επίσης εξετάστηκε και οι αντιδράσεις της άλλης πλευράς, δηλ. των εργαζομένων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, που αύριο προγραμματίζουν συνεδριάσεις των συνδικαλιστικών τους οργάνων με θέμα την έναρξη απεργιακών κινητοποιήσεων.

Το προεξάρχον θέμα, πάντως, είναι η έκτακτη εισφορά. Αλλά πολλοί κυβερνητικοί παράγοντες υπογραμμίζουν τη δυσκολία του εγχειρήματος να αρθεί η εισφορά.

Πηγές του υπουργείου Οικονομικών έλεγαν χτες το πρωί, ότι την εισφορά αποφάσισαν τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα και δεν είναι δυνατό να αρθεί.

Εξάλλου, έλεγαν, οι επιχειρήσεις έχουν ελαφρυνθεί σημαντικά με ρυθμίσεις του 1986 και 1987-88.

Σε παρατήρηση δημοσιογράφων, ότι «την εισοδηματική πολιτική είχαν αποφασίσει και πάλι τα κυβερνητικά όργανα, αλλά την άλλαξε ο πρωθυπουργός», οι ίδιες πηγές αρνήθηκαν να προβούν σε οποιοδήποτε σχόλιο. Υπάρχει η πληροφορία - που, όμως, δεν διασταυρώθηκε - ότι ο κ. Ρουμελιώτης απέκλεισε χτες το πρωί την άρση της εισφοράς.

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θ. Παπαλεξόπουλος ζήτησε χτες από τον κ. Ρουμελιώτη να ληφθούν «χωρίς χρονοτριβή» μέτρα που θα παρακάμψουν τα σημερινά προβλήματα.

Από τη Δευτέρα ο κ. Ρουμελιώτης αρχίζει σειρά επαφών με ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕ (βιοτέχνες), Επιμελητήρια κ.λπ. Για τη χτεςινή συνάντησή του κ. Ρουμελιώτη με τον κ. Παπαλεξόπουλο, ο ΣΕΒ ανακοίνωσε μεταξύ άλλων ότι:

«Ο κ. Ο. Παπαλεξόπουλος τόνισε την απόλυτη ανάγκη να επανέλθει η οικονομική πολιτική στην τροχιά που είχε ως τώρα με θετικές επιπτώσεις στο επιχειρηματικό κλίμα και στη βελτίωση των κρίσιμων δεικτών της ελληνικής οικονομίας.

Οι κατακτήσεις αυτές δεν πρέπει να εξαλειφστούν. Γι' αυτό θα πρέπει να προχωρήσουμε χωρίς καμία χρονοτριβή σε μέτρα που θα παρακάμψουν τα σημερινά προβλήματα και θα δημιουργήσουν σταθερές προϋποθέσεις για ανάκαμψη.

Εκείνο που χρειάζεται τώρα η ελληνική οικονομία είναι ανόρθωση του επιχειρηματικού κλίματος με αποφασιστική ενθάρρυνση της παραγωγής, των εξαγωγών και των επενδύσεων».

Θ ΑΡΡΑΛΕΑ κριτική κατά του ίδιου του ΠΑΣΟΚ, για λάθη και ασυνέπειες κυβερνητικής πολιτικής, καθώς και για άσχημα συμπτώματα εσωκομματικής λειτουργίας, άσκησε χτες το μεσημέρι η Βάσω Παπανδρέου, μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου, στην πρώτη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ανασυγκρότησης ΠΑΣΟΚ της Αθήνας, που πραγματοποιήθηκε στο γήπεδο «Σπόρτιγκ».

Η κ. Παπανδρέου αναφέρθηκε σε «συντροφικά μαχαίρώματα» στο θέμα της σκανδαλολογίας, που υποκινείται - είπε - από ιδιώτες με βλέψεις στους δημόσιους οργανισμούς. Επίσης μίλησε για «αποφάσεις που δεν παίρνονται με δημοκρατικό τρόπο μέσα στο Κίνημα». Σημειώσαν ότι οι πιο κριτικές φράσεις της ομιλήτριας γίνονταν συχνά δεκτές με θερμά χειροκροτήματα.

Αναφερόμενη στα γεγονότα των τελευταίων ημερών και στην παραίτηση Σημίτη, η Β. Παπανδρέου τόνισε ότι «όσο αναγκαία ήταν η πολιτική της οικονομικής σταθεροποίησης τα δυο τελευταία χρόνια, άλλο τόσο αναγκαία είναι για τους εργαζόμενους και την οικονομία μια αναπτυξιακή πολιτική».

Κριτική και
αυτοκριτική

Στην έντονη κριτική και αυτοκριτική της ομιλία η κ. Παπανδρέου αναφέρθηκε και στην αδικαιολόγητη, όπως τη χαρακτήρισε, ηγεμονία του ΠΑΣΟΚ πάνω σε κοινωνικές ομάδες διαφορετικών πολιτικών προσανατολισμών.

Δεύτερος ομιλητής ήταν ο Κώστας Σκανδαλίδης, μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου, ο οποίος άσκησε σκληρή κριτική κατά της κομμουνιστικής αριστεράς, υποστηρίζοντας ότι:

★ **Η συμπαράταξη** που πρεσβεύει το ΚΚΕ, υπαγορεύεται από τη στρατηγική του τρίτου πόλου, σαν απάντηση στο δικομματισμό.

★ **Η έμμεση πρόταση** της ΕΑΡ για ιταλοποίηση υπαγορεύεται από τη στρατηγική της αυτόνομης επιβίωσής του στο χώρο των προοδευτικών δυνάμεων.

Το ήμνηρή κριτική
από τη Βάσω

«Συντροφικά
μαχαίρώματα»
πίσω από
τα σκάνδαλα

Στο τιμητικό προεδρείο του Συμβουλίου Ανασυγκρότησης ΠΑΣΟΚ Αθήνας, ο επαναστατηριοποιηθείς πλέον κομματικά Ανδρέας Χριστοδουλίδης, παλιό μέλος του Ε.Γ. και τώρα πρόεδρος της ΕΡΤ-ΑΕ. Δίπλα του τα μέλη του Ε.Γ. Κ. Σκανδαλίδης και Βάσω Παπανδρέου συνομιλούν με την υπουργό Πολιτισμού Μελίνα Μερκούρη.

★ Οι δύο αυτές δυνάμεις στέκονται με το κεφάλι κάτω και η επιρροή τους στο κοινωνικό σώμα είναι

μερική και στάσιμη, αφού δεν απαντούν στο πρόβλημα της εξουσίας και της διακυβέρνησης

της χώρας. Στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ανασυγκρότησης, που συμ-

φωνα με δήλωσή μέλους του Ε.Γ., «είχε διπλή προέλευση απ' όση αναμέναμε», μίλησε και ο Αλέκος Ρόσιος, ενώ παραβρέθηκαν οι υπουργοί Π. Ρουμελιώτης, Μ. Μερκούρη, Κ. Παπαναγιώτου, Γ. Παπαντωνίου, οι Π. Μώραλης και Κ. Γεϊτονας κ.ά.

Επιβεβαιώθηκαν επίσης οι πληροφορίες της προηγούμενης «Κ.Ε.» για την επαναστατηριοποίηση του Ανδρέα Χριστοδουλίδη, ο οποίος μάλιστα πήρε θέση και στο τιμητικό προεδρείο της συγκέντρωσης.

Τα προϋπολογισμένα μέλη του συμβουλίου ήταν περίπου 450-500, αλλά στη χτεςινή συγκέντρωση καταγράφηκαν περισσότερα από 750, ανάμεσα στα οποία ήταν αρκετά πρώην μέλη και στελέχη του ΠΑΣΟΚ, που επαναστατηριοποιούνται στους κόλπους του, καθώς και πολλοί φίλοι του Κινήματος που ουδέποτε μέχρι τώρα υπήρξαν μέλη του.

Η επόμενη σύνοδος θα γίνει μέσα στο Δεκέμβριο και τότε τα μέλη του θα καταμετρηθούν σε τρεις δουλειές.

ΚΗΔΕΙΕΣ

Το λατρευτό μας σύζυγο, πατέρα και παππού

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΕΡΟΥΛΗ

έμπορο

κηδεύουμε αύριο Δευτέρα και ώρα 3.30 στο κοιμητήριο Καλλιθέας. Η σύζυγος Χρυσούλα, τα τέκνα Α-σπασία - Δημήτρης, Δημήτρα - Σάββας, Σπύρος, τα εγγόνια Παναγιώτης, Γιώργος και οι λοιποί συγγενείς στην Αθήνα και την Περιφέρεια Κυνουρίας.

Την πολυαγαπημένη μας σύζυγο, μητέρα, αδελφή και θεία

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Ν. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ

θανούσα αιφνιδιαξ κηδεύουμε αύριο Δευτέρα και ώρα 4 μ.μ., από τον ιερό ναό του Νεκροταφείου Κηφισιάς.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Παράκληση της οικογένειας, αντί στεφάνων να γίνουν δωρεές.

Τον αγαπημένο μας

ΓΡΗΓΟΡΙΟ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

ακαδημαϊκό - πρώην υπουργό κηδεύουμε αύριο Δευτέρα 30 Νοεμβρίου και ώρα 11 π.μ. από τον ιερό ναό Αγίου Θεοδώρου Α' Κοιμητηρίου Αθηνών.

Η γυναίκα του Εφη. Τα αδέρφια του: Σταύρος και Λίτσα Βουτυρά, Χρυσούλα Βουτυρά. Ο ανιψιός του Αλέκος Κασιμάτης - Βουτυράς. Οι λοιποί συγγενείς. Η οικογένεια δεν θα δεχθεί συλλυπητήριες επισκέψεις.

Παράκληση όπως αντί στεφάνων να δοθούν εισφορές σε φιλανθρωπικά ιδρύματα.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Με τη συμπλήρωση ενός χρόνου α-

πό το θάνατο του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα, συγγενούς και φίλου

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΟΥΚΑ

υποστράτηγου

εστελέσαμε μνημόσυνο την 26.11.87 στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών επί του τάφου του σε στενό οικογενειακό κύκλο.

Η γυναίκα του, τα παιδιά του, οι συγγενείς, οι φίλοι.

ΠΕΝΘΟΣ

Την πολυαγαπημένη μας

ΡΟΔΟΥΛΑ ΜΠΑΛΚΟΥΡΑ - ΠΑΠΑΦΡΑΓΚΑΚΗ

καθηγήτρια - φιλόλογο θανούσα εκηδεύσαμε χτες Σάββατο 28.11.87 εκ του ιερού ναού Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης κοιμητηρίου Ζωγράφου.

Ο σύζυγος Μανώλης. Τα παιδιά:

Χάρης, Κάλλη - Δάφνη. Η μητέρα Αικατερίνη Μπαλκούρα. Τα αδέρφια: Κώστας και Ρένα Μπαλκούρα, Αθανασία Μπαλκούρα, Μαρία και Άγγελος Χριστόπουλος. Οι ανεψιές: Κατερίνα, Κατερίνα. Οι λοιποί συγγενείς.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσοι μας συμπαράσταθηκαν στο βαρύ μας πένθος για το θάνατο του λατρευτού μας συζύγου, πατέρα και υιού

ΘΕΜΟΥ

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η σύζυγος Κάτυ. Τα παιδιά του Γεώργιος και Χρίστος. Η μητέρα Χαρίκλεια.

ΓΝΩΜΕΣ

Σοβαρότητα και υπευθυνότητα

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Ανδρέας Παπανδρέου, αποφάσισε να ριχτεί προσωπικά στη μάχη για την ανασυγκρότηση του Κινήματος και την αποκατάσταση των δεσμών του με τις λαϊκές μάζες. Αυτό δείχνουν και η ξαφνική στροφή του στην εισοδηματική πολιτική και οι εξορμήσεις του στην επαρχία, που αρχίζουν σήμερα από το νομό Αχαΐας.

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Ανδρέας Παπανδρέου εξακολουθεί να πιστεύει στο άστρο του και στις харismatic ιδιότητές του και αναλαμβάνει προσωπικά να σηκώσει το ΠΑΣΟΚ και την κυβέρνησή του στη συνείδηση του λαού και να κερδίσει και πάλι την εμπιστοσύνη του.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ του ΠΑΣΟΚ και κυβερνήτης της χώρας Ανδρέας Παπανδρέου συνέλαβε, έστω και αργά, τα μηνύματα της βάσης. Κατάλαβε ότι το κύρος και η αξιοπιστία του ΠΑΣΟΚ και της κυβέρνησης βρίσκονται από καιρό σε πτωτική κίνηση, από τις απανωτές αποτυχίες και αντιφάσεις της πολιτικής του, από τα σκάνδαλα και την ατιμωρησία τους, από τις ξαφνικές εκπαραθυρώσεις υπουργών και από τα «συντροφικά μαχαιρώματα».

ΑΝΕΛΑΒΕ, λοιπόν, ο πρωθυπουργός το βάρος της αποστολής να ανασυγκροτήσει το ΠΑΣΟΚ και την κυβερνητική αξιοπιστία. Και αρχίζει τις «διορθωτικές» κινήσεις για να αποκαταστήσει τις γέφυρες με τα λαϊκά στρώματα, που τον έφεραν στην εξουσία το 1981 και το 1985.

ΑΛΛΑ μόνο η εμφάνιση στο μπαλκόνι και στο γυαλί της Τ.Β., έστω και του харismatic ηγέτη, δεν φτάνει. Οι εισηγήσεις «βγάλτε τον πρόεδρο στο γυαλί και στο μπαλκόνι», με τα πιο εντυπωσιακά σκηνικά, είναι έωλες και κακές εισηγήσεις. Είναι ξεπερασμένες τακτικές, μετά από έξι χρόνια κυβερνητικής εξουσίας.

Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ του ΠΑΣΟΚ και της κυβερνητικής αξιοπιστίας δεν θα επιτευχθεί με τα «σόου» του προέδρου. Χρειάζεται να εργαστεί **σοβαρά** και με **συνέπεια** ολόκληρη η κομματική και κυβερνητική ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Χρειάζεται να εργαστούν με **υπευθυνότητα** όλα τα κυβερνητικά και κομματικά στελέχη. Χρειάζεται καθημερινή επαφή και συνεργασία με τους εκπροσώπους όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Και δεν χρειάζονται ξαφνικές αποφάσεις και απότομες στροφές.

Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ του ΠΑΣΟΚ και της κυβερνητικής αξιοπιστίας, πρέπει να συνοδεύεται και με καθαρή και διαφάνεια, στους χώρους όπου συρρέει και διακινείται το δημόσιο χρήμα. Από τα «συντροφικά μαχαιρώματα», που κατάγγειλε χτες η Βάσω Παπανδρέου, αποκαλύφθηκαν υπαρκτά ή ανύπαρκτα σκάνδαλα. Ο ελληνικός λαός δεν ενδιαφέρεται, ούτε ασχολείται με τα «συντροφικά μαχαιρώματα». Ενδιαφέρεται να φωτιστούν τα σκάνδαλα και να σταματήσουν, όχι τα μαχαιρώματα, αλλά τα σκάνδαλα. Τότε θα σταματήσουν και τα «συντροφικά μαχαιρώματα».

ΑΥΤΑ και άλλα πολλά πρέπει να αντιληφθεί και να πράξει η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ στην πορεία του πρωθυπουργού για την ανασυγκρότηση της αξιοπιστίας του Κινήματος και των γεφυρών με τις λαϊκές μάζες. Λιγότερο μπαλκόνι και γυαλί και περισσότερες αξιοπιστες πράξεις.

Κυριακάτικη
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Χ. Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

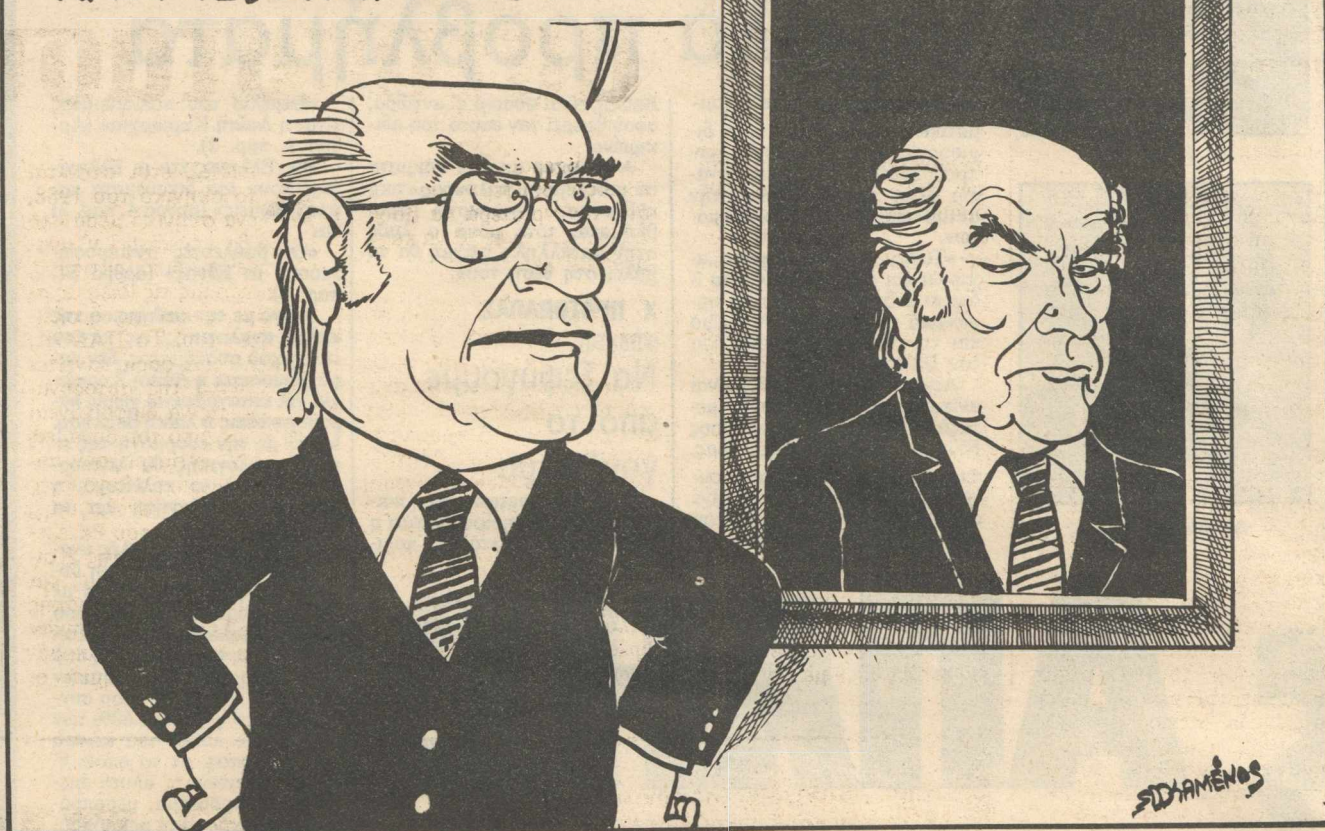
Εκδότης: ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής: ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΦΥΝΤΑΝΙΔΗΣ

Αρχισυντάκτης: ΝΤΕΝΗΣ ΑΝΤΥΠΑΣ

Φωτοσύνθεση - μοντάζ: Γ. ΤΣΙΒΕΡΙΩΤΗΣ Α.Ε.
τηλ. 3229080

Γραφείο: Κολοκοτρώνη 8, Αθήνα Τηλ. 32.42.071 ΤΕΛΕΞ 216879

Γραφείο Βόρ. Ελλάδας: Αριστοτέλους 12, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 234244, ΤΕΛΕΞ 412410ΟΠΟΙΟΣ ΔΙΑΦΩΝΕΙ
ΝΑ ΚΑΤΕΒΕΙ ΑΠ' ΤΟ ΚΑΔΡΟ...!

Του ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

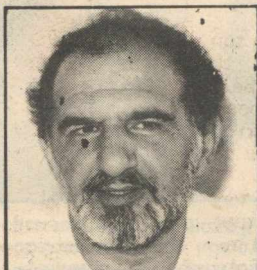
Η παραγωγικότητα
να 'ναι καλή...

ΓΡΑΦΗΚΑΝ και γράφονται τόσα πολλά για την απομάκρυνση του Κ. Σημίτη και τις επιπτώσεις που θα έχει, ώστε προτιμώ σήμερα να υποκύψω στον πειρασμό να δώσω το λόγο σ' ένα συνδικαλιστή. Το γράμμα του λέει πολλά περισσότερα για την πορεία και της οικονομίας μας και της πολιτικής μας ζωής, απ' όσα λένε οι επιστολές και οι δηλώσεις των κ. Παπανδρέου και Σημίτη.

Είναι ένα γράμμα που θα αξίζει να το μελετήσει η επετιολογούσα μονίμως αριστερά μας. Για να αντιληφθεί πόσο έχει «πρήξει» πια τους ίδιους τους εργαζόμενους με το μη εκτεινόμενο, πέραν της κομματικής αυλής βεληνεκές, των επαγγελματιών στελεχών της στο χώρο του συνδικαλισμού.

Γιατί ειδικά η αριστερά; Μα γιατί έπρεπε και μπορούσε να είναι η μεγάλη ελπίδα. Αλλά αν' αυτού κατάντησε η μεγάλη απελπισία. Γιατί η φωνή της έχει γίνει πλέον νεκρή ή... νεκρόφιλη. Που υψώνεται «δυναμικώς» μόνο όταν πρόκειται για λεπτομέρειες προγράμματος επιμνημόσυνης τελετής στο Γοργοπόταμο. Που έχει καταντήσει μηχανική και ψευδτική όταν, δι' επαγγελματιών εργατοπατέρων, απευθύνεται στους εργαζόμενους.

Σ' αυτή, λοιπόν, αφιερώνω το γράμμα που μου 'στείλε, εκ μέρους του διο-

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΗ
ΜΑΣΣΑΒΕΤΑ

κητικού συμβουλίου του «Εργατοϋπαλληλικού Σωματείου ΑΛΜΑ ΑΕ» - υποδηματεργατών δηλαδή - ο πρόεδρος του κ. **Δ. Αλεξανδρής**:

«Αγαπητέ κ. Μασσαβέτα

Εκ μέρους του ΔΣ του σωματείου μας, σας αποστέλλω αυτή την επιστολή, σχετική με τις στάσεις εργασίας που κάθε τόσο αποφασίζονται από δευτεροβάθμιες συνθήκες συνδικαλιστικές οργανώσεις, που κατά κανόνα ελέγχονται από τα κόμματα, και μας ζητείται να διακόψουμε την εργασία για ορισμένες ώρες, προκειμένου να τιμήσουμε τους πεσόντες και τους πρωταγωνιστές κάποιας επετείου. Κατά τη διάρκεια βέβαια της διακοπής υποτίθεται ότι γίνεται κάποια ομιλία για το ιστορικό γεγονός, συμμετέχουν οι εργαζόμενοι κλπ, στην πραγματικότητα όμως το μόνο που γίνεται είναι ότι αράζουμε όλοι οι εργαζόμενοι, καπνίζουμε τα τσιγάρα μας, πίνουμε τα καφεδάκια μας,

γίνεται και κάνα κολλητήρι για να περνάει η ώρα. Αποτέλεσμα: Αδρανοποίηση, χάσιμο των αντίστοιχων ημερομισθίων από πλευράς εργαζομένων, μείωση της παραγωγής για τις επιχειρήσεις, ώστε να έχουμε οι Έλληνες εργαζόμενοι το θλιβερό πρόνομο του ουρανού της παραγωγικότητας στην ΕΟΚ και την Ευρώπη.

Εξάλλου οι στάσεις εργασίας γίνονται για ψύλλον πήδημα. Προ ημερών, διάβασα ότι μια ομοσπονδία κλωστοϋφαντουργών ζήτησε στάση για την επέτειο της έναρξης του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, και κάποιος συνάδελφος, κάνοντας καυστικό χιούμορ, ζήτησε στάση εργασίας για την επέτειο της μάχης των Θερμοπυλών και της νίκης του Μεγαλέξανδρου στα Γαυγάμηλα εναντίον των βάρβαρων Περσών.

Ως πρόεδρος, λοιπόν, του σωματείου μας ζήτησα από τους υποστηρικτές των στάσεων έναν άλλο εποικοδομητικό τρόπο τιμής των συντελεστών των επετείων και εν προκειμένω της επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου.

Δηλαδή, να μη γίνει στάση, αλλά τα ωρομίσθια των εργαζομένων (230 εργατοϋπάλληλοι x 400 δρχ. κατά μέσο όρο = 92.000 δρχ.) που αντιστοιχούν στην ώρα της στάσης εργασίας προσαυξημένο ίσως στο διπλούν διαπροσφοράς μας, ύστερα από σχετική μας απαίτηση από την επιχείρηση, δηλαδή 180.000 δρχ. να διατεθούν υ-

πέρ της βιβλιοθήκης του Πολυτεχνείου ή των εργαστηρίων ή...

Η πράξη αυτή, πιστεύω, δεν πρόκειται να λύσει το οικονομικό πρόβλημα του Πολυτεχνείου ή του Πανεπιστημίου. Θα ήταν όμως μια πρόκληση και πρόταση, προς όλους τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, των τραπεζών και του δημοσίου με τις ημιμαργίες τους κλπ, ότι οι μάχες εναντίον της αυταρχικότητας, της εξάρτησης από τους ξένους κλπ, δεν κερδίζονται με την οκνηρία και κούφους βερμπαλισμούς, αλλά με τη δημιουργική δουλειά και την προσφορά του προϊόντος τους προς το σύνολο, και δεύτερο, με τη σωστή διαχείριση αυτού του προϊόντος από την πολιτεία. Η ίδια πράξη θα έδειχνε επίσης την εμπιστοσύνη της εργατικής τάξης προς τη σπουδάζουσα νεολαία, της διαχείρισης του μόχθου της, εμπιστοσύνη που ύστερα από τόσα σκάνδαλα που καθημερινά έρχονται στο φως, δεν τη χαιρούν πολλοί».

Ο κ. Αλεξανδρής δεν αναφέρει στο γράμμα του ποια ήταν η τύχη της πρότασής του. Ζήτησα λοιπόν να μάθω. Και έμαθα ότι χειροκροτήθηκε. Αλλά αργότερα... διαβρώθηκε, από λειτουργίες γραμμών που δεν τη θεώρησαν επαρκώς... αγωνιστική εκδήλωση. Ενώ είναι άκρως «επαναστατικός» ο αυτοεμπαιγμός, ή ο εμπαιγμός των καθοδηγούμενων και η αυτοϊκανοποίηση των καθοδηγητών.

ΤΟ ΠΑΣΟΚ προ-ετοιμάζεται για την εκλογική αναμέτρηση, στην οποία φαίνεται ότι εκ των πραγμάτων οδηγείται πριν από τη λήξη της τετραετίας.

Προετοιμάζεται σε όλα τα επίπεδα:

● Πολιτικά, με μια προεκλογικού χαρακτήρα επιστροφή στον αριστερόφωνο λαϊκισμό. Τελευταίες εκδηλώσεις είχαμε στην «πορεία προς τον Γοργοπόταμο» του πρωθυπουργού και την επεισοδιακή απομάκρυνση του «υπουργού της λιτότητας» Κ. Σημίτη.

● Διοικητικά, με ένταση της προσπάθειας κομματικού ελέγχου του κρατικού μηχανισμού, ώστε να διευκολυνθεί το κυβερνητικό κόμμα στον εκλογικό του αγώνα. Σ' αυτή την προσπάθεια εντάσσονται η σωρεία των αντιδραστικών διατάξεων, που τον τελευταίο καιρό περνάει από τη Βουλή ο ειδήμων Μένιος Κουτσόγιωργας, η επιστροφή της κρατικής ραδιοτηλεόρασης στον αστερισμό της χοντρής κυβερνητικής προπαγάνδας, ο υπερτονισμός του πρωθυπουργού στη Βουλή για υπονομευτές μέσα στην αστυνομία, με αφορμή τα επεισόδια στη γιορτή του Πολυτεχνείου.

● Οργανωτικά, με την επιχείρηση «λαϊκής ανασυγκρότησης» του ΠΑΣΟΚ, που - όσο κι αν ακόμα δεν φαίνεται ν' αποδίδει - θέτει το κυβερνητικό κόμμα σε διάταξη εκλογικής μάχης.

Η εκλογική προετοιμασία του ΠΑΣΟΚ δε σημαίνει ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει απόφαση του πρωθυπουργού για τον ακριβή χρόνο προσφυγής στη λαϊκή ετυμολογία. Αυτό που γίνεται είναι η προλεϊανση του εδάφους, η καλλιέργεια ενός κλίματος, μέσα στο οποίο ν' αποκαθίσταται όσο γίνεται το γόητρο του πρωθυπουργού ως «λαϊκού» και «εθνικού» ηγέτη, ώστε να επιχειρήσει τη νέα «μεγάλη ρήξη» (ρητορική εννοείται κι εκλογικά αποπροσανατολιστική) με τη δεξιά. Σ' αυτή την επιχείρηση «κομμικό» - κατά την πασοκική ορολογία - σημείο θα είναι το θέμα των βάσεων.

ΣΥΜΦΩΝΑ με ορισμένες πληροφορίες, ο πρωθυπουργός, γνωρίζοντας ότι ο τελικός οικονομικός απολογισμός του 1988 θα είναι ένας πληθωρισμός μεγαλύτερος από του 1987 και ακόμη μεγαλύτερη διεύρυνση των ελλειμμάτων του δημοσίου, δεν θ' αφήσει να εξαντληθεί ολόκληρος ο χρόνος. Αντίθετα, προσανατολίζεται ν' αξιοποιήσει την «ανάσα» από την ονομαστική αύξηση των αποδοχών των εργαζομένων κατά το πρώτο εξάμηνο του 1988, ώστε χωρίς σοβαρούς εσωτερικούς αντιπερισπασμούς να χειριστεί εκλογικά το θέμα των βάσεων.

Το σενάριο είναι - κατά τις ίδιες πληροφορίες - απλό: «Εμπλοκή» στις συνομιλίες για τις βάσεις, που ο-

Ας βαδίσουν μόνοι στην αυτοκαταστροφή

δηγούν σε προειδοποίηση των ΗΠΑ, σύμφωνα με τους όρους της ισχύουσας συμφωνίας, πέντε μήνες πριν από τη λήξη της, ν' αποσύρουν τις βάσεις τους - Εκλογές μέσα σ' αυτό το κλίμα. Πρακτικά, βέβαια, αυτό δεν έχει καμιά σημασία, γιατί οι βάσεις των ΗΠΑ μπορούν να παραμείνουν άλλους 17 μήνες, μέσα στους οποίους η νέα κυβέρνηση έχει όλη την άνεση να υπογράψει τη νέα συμφωνία.

Στο εκλογικό όμως πεδίο ο κ. Παπανδρέου θα έχει το επιχείρημα, με όσα αυτό ως εκλογικό κλίμα συνεπάγεται, ότι πραγματοποίησε τη «μεγάλη ρήξη» με την εξάρ-

τηση, υπεραμυνόμενος του εθνικού συμφέροντος - κι άσε την αριστερά να βουρλίζεται και τη δεξιά να καταστροφολογεί.

Πρόκειται για ένα σενάριο - παραλλαγή των εκλογών του 1985, που όμως τώρα προϋποθέτει την ανοχή των Αμερικανών - μιαν ανοχή που η ΝΔ προσπαθεί να ματαιώσει. Ο Κ. Μητσοτάκης, με σύμφωνη γνώμη του Κ. Καραμανλή, έχει διαβιβάσει στις ΗΠΑ την απόφαση της δεξιάς ότι θ' αντιδράσει με κάθε τρόπο αν δεχτούν να διευκολύνουν εκλογικά τον Α. Παπανδρέου στο θέμα των βάσεων.

ΚΑΠΩΣ έτσι στήνεται το σκηνικό του 1988, ένα σκηνικό μέσα στο οποίο θα επιδιωχθεί ν' αναγεννηθεί ο δικομματισμός, αξιοποιώντας τις ίδιες τις ανεπάρκειες και τις δυσλειτούργιες του. Το ΠΑΣΟΚ, γι' άλλη μια φορά, κινείται στη λογική της αυτοδυναμίας, χωρίς να διαφαίνονται στο εσωτερικό του δυνάμεις ικανές ν' αντιστρέψουν αυτή την πορεία. Οι λεγόμενες δυνάμεις της αναλογικής, κάποιοι δηλαδή του Εκτελεστικού Γραφείου, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ αποδείχθηκαν στην περίπτωση της απομάκρυνσης του Κ. Σημίτη οι

καλύτεροι σύμμαχοι της ισχυρής ομάδας των καλόντων «Αχαιών» (Κουτσόγιωργας - Λιβάνης), όλοι ταυτίστηκαν στη γραμμή των «προεκλογικών παροχών» και συνεπώς προσδιορίστηκαν ως ουραγοί της στρατηγικής της αυτοδυναμίας. Μιας αυτοδυναμίας, που για την επίτευξή της το ΠΑΣΟΚ θα χωθεί ως το λαιμό σε όλες τις αμαρτίες και τις παρανομίες ενός «πολιτικού πραξικοπήματος». Αυτό θα είναι και το καταστροφικό και γελοιοποιητικό τέλος του.

Αυτά για να μην ισχυριστούν αργότερα ορισμένοι ότι δεν γνώριζαν. Όταν τρί-

Του ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ

ζουν τα θεμέλια ολόκληρου του μεταπολιτευτικού οικοδομήματος, όταν είναι βέβαιο ότι μετά από μια νέα δικομματική εκλογική αναμέτρηση θ' ακολουθήσουν ακόμη χειρότερες μέρες, το να εξαρτά το ΠΑΣΟΚ την καθιέρωση της απλής αναλογικής από προγραμματικές συγκλίσεις ή κοινωνικές συναινέσεις - όπως το έκανε ο Ακης Τσοχατζόπουλος στη Βουλή - σημαίνει ότι δεν έχει τίποτα διδαχτεί και τίποτα κατανοήσει. Ας βαδίσει, συνεπώς, μόνο του την πορεία της αυτοκαταστροφής του. Που θα είναι οδυνηρή.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ της ποιότητας του κοινωνικού μας γίνεσθαι ή της πολιτικής συγκυρίας, οι ενδεείς και απομαζικοποιημένες λαϊκές κινητοποιήσεις της τελευταίας πενταετίας, έχουν καταδείξει, πέρα από κάθε αμφισβήτηση, ότι οι Έλληνες πολίτες δεν πιστεύουν πια στη δύναμη της διαμαρτυρίας. Η ατροφική συγκέντρωση της περασμένης Πέμπτης για την απλή αναλογική αποτελεί την πιο πρόσφατη και τραγική επιβεβαίωση αυτής της νέας πραγματικότητας.

Χωρίς την υπαρκτή ανάγκη του κομματικού επιδειξιμοσύ και του οριζαντίου «KITS» που τις περιβάλει, και αυτές ακόμα οι εκδηλώσεις του Πολυτεχνείου θάχαν συρρικνωθεί, όμοια, σε εξευτελιστικές, για το νόημα της επετείου διαστάσεις.

Οι πρόσφατες κινητοποιήσεις των φοιτητών χειραγωγούνται από τους αυθορμητοαυτονόμους των συσπειρώσεων (γενικώς), διχάζουν τους οργανωμένους και όταν εμφανίζονται στο οδόστρωμα προσομοιάζουν σε μαζικότητα μ' αυτές του ΕΚ-ΚΕ πριν δέκα χρόνια. Για προβλήματα, μάλιστα, όπως λ.χ. το ζέον της στέγης που σ' άλλες εποχές θα θεωρούνταν αποτυχημένες αν δεν υπερβαίνουν (καθημερινά) τους 50.000 διαδηλωτές, για να χρησιμοποιήσουμε απόλυτους αριθμούς.

Απέμειναν, έτσι, οι αναρχικοί μας, με τους περιοδικούς και περιστασιακούς παροξυσμούς τους να μας θυμίζουν υποτυπωδώς την ελληνική παράδοση λαϊκής αντίδρασης που, τα τελευταία 40 χρόνια, υπήρξε η μαχητικότερη και μαζικότερη της Ευρώπης.

ΣΗΜΕΡΑ που ο ελεύθερος χρόνος των Ελλήνων πολιτών έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 20% σε σύγκριση με το 1960, σήμερα που η απουσία από την εργασία μόνο απόλυση δεν σημαίνει, σήμερα που ο μπόγιας του υπερσυντηρητικού φιλελευθερισμού, παραδοκεί στο κατώφλι μας, σήμερα, λοιπόν, δεν βρίσκονται ούτε 5.000 συμπολίτες μας για να αποδεχθούν τη μέγιστη πολιτική προσφορά που η ιστορική νομοτέλεια φορτικά μας επιβάλλει να θεσπίσουμε: την απλή αναλογική.

Για να αποδώσουμε τα του καίσαρος τω καίσαρι, ας αναζητήσουμε στην πολιτική συγκυρία ένα από τα γενεσιουργά αίτια αυτής της κραυγαλέας πτώσης αγωνιστικότητας των

Ποιος πιστεύει πια στη διαμαρτυρία;

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΥΡΟΥ

πολιτών, αλλά και του μαζικού κινήματος: Η άνοδος στην εξουσία της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και η δεδομένη ενδοτικότητα της στα λαϊκά αιτήματα, θα πρέπει να επενέργησε στην κατεύθυνση της παθητικότητας των μαζών. Ανεξάρτητα από τους σαρδαναλισμούς, τις μαγείες και τις φαιδρότητες που γευθήκαμε, τα τελευταία έξι χρόνια υπήρξαν τα δημοκρατικότερα στη νεότερη ιστορία της Ελλάδας.

Είναι όμως δυνατό να μην υπάρχουν βαθύτερα πολιτικά και κοινωνικά αίτια, αλλά από τα στρεβλά κι ανάποδα δημοκρατικά ερεθίσματα της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, που προκάλεσαν αυτή την κούραση, την απογοήτευση που εμφανίζουν οι μαζές όταν τις καλούν οι πολιτικοί φορείς να διεκδικήσουν από την εξουσία κάτι που τους ανήκει;

Καλούνται από τους πολιτικούς φορείς, γράφουμε στην προηγούμενη παράγραφο. Μήπως εκεί ακριβώς πρέπει να αναζητήσουμε ένα απ' αυτά τα βαθύτερα αίτια; Μήπως ακριβώς δεν έχουμε να κάνουμε ούτε με πτώση της αγωνιστικότητας των πολιτών, ούτε με κούραση, ούτε με απογοήτευση, αλλά, αντίθετα, με ωρίμασή τους;

Πολιτική ωρίμαση ενός πολίτη, όμως, σημαίνει, πρωτίστως, συνειδητή ανταπόκριση και ασφαλώς όχι συμπόρευση κατ' αέλας.

Αλλά, ποιος πολιτικός φορέας, σήμερα, είναι σε θέση να υποστηρίξει πως έχει πείσει τους οπαδούς του, ακόμα και τα μέλη του, για την ακριβή και συνεπή συνάρτηση του

πολιτικού μέσου με τον πολιτικό λόγο;

ΑΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ για παράδειγμα την απλή αναλογική. Γνωρίζει άραγε ο κυριακάτικος αναγνώστης πολλούς συμπολίτες του που δεν βλέπουν το σύστημα αυτό σαν ένα ζήτημα πολιτικής δικαιοσύνης, που αφορά τρίτους και όχι τον ίδιο; Και όταν αυτό το προσδιοριστικό για τα πολιτικά μας μελλούμενα ζήτημα, αφορά κάποιους υποψήφιους βουλευτές του ΚΚΕ, λ.χ., που διαφορετικά, θάχαν εκλεγεί, για ποιο λόγο να διεκδικήσει μαχητικά την εφαρμογή του;

Επώθηκε ότι αν ήταν ομιλητής ο Χαρίλαος Φλωράκης, οι διαδηλωτές της περασμένης Πέμπτης θα ξεπερνούσαν τις 100.000. Μακριά από εμάς ο οποιοσδήποτε συσχετισμός, αλλά αν κάποιος τολμηρός και πονηρός επέβαλλε για ομιλητή το συμπαθέστατο και σοβαρότατο Νίκο Γκάλη, νομίζουμε ότι οι διαδηλωτές πάλι θα ξεπερνούσαν τις 100.000.

Νομίζουμε ότι κανένα από τα κόμματα που αιτούνται την απλή αναλογική, δεν κατόρθωσε να ερμηνεύσει με πολιτική επάρκεια την άμεση και ζωτική σχέση της απλής αναλογικής με τα προβλήματα του σημερινού πολίτη, όπως αυτός τα αισθάνεται. Πείθεται άραγε ο πολίτης μόνο με την προσδοκία μιας κυβέρνησης συνεργασίας; Τον πείθουν άραγε οι κλάψες του τύπου «ο δικός μας βουλευτής κοστίζει 60.000 ψήφους, ενώ ο δικός σας μόνο 8.000»; Ε, και λοιπόν;

Ακουσε ποτέ ο κυριακάτικος αναγνώστης, μα και ο πιο ενεργός, να του εξηγήσει κάποιο κόμμα ότι η απλή αναλογική είναι το εργαλείο για διαρκείς και μονιμότερες ανατροπές ή έστω εξελίξεις του πολιτικού σκηνικού; Για εξελίξεις που βεβαίως ενδιαφέρουν τον ίδιο, ανεξάρτητα από την κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν;

Υπάρχει εχέφρων άνθρωπος σ' αυτή τη χώρα που να πιστεύει ότι με τη μανιακά συνηθισμένη στατικότητα του πολιτικού σκηνικού είναι δυνατό να προωθηθούν λύσεις σε πολιτικά και κοινωνικά προβλήμα-

τα; Χωρίς να προσδιορισθούν κάποιες μεταβλητές, ώστε, τελικά, να αποδώσουν οι εκλογές το ζητούμενο;

ΔΙΕΡΧΟΜΑΣΤΕ δυστυχώς μια περίοδο της πολιτικής μας ιστορίας όπου η λεγόμενη κυβερνητική σταθερότητα προσβέβεται από τους πάντες σαν προαπαιτούμενο μιας εκλογικής διαπάλης. Η στατικότητα δηλαδή και το τέλμα, προϋπόθεση για την κοινωνικοοικονομική μας ανέλιξη! Ωσάν τα αδιέξοδα που καλείται να επιλύσει κάθε φορά μια «σταθερή» κυβέρνηση, να μη δημιουργήθηκαν από τις προκατόχους της, ομοίως σταθερές! Λες και είχαμε ποτέ ασταθείς κυβερνήσεις τα τελευταία 45 χρόνια!

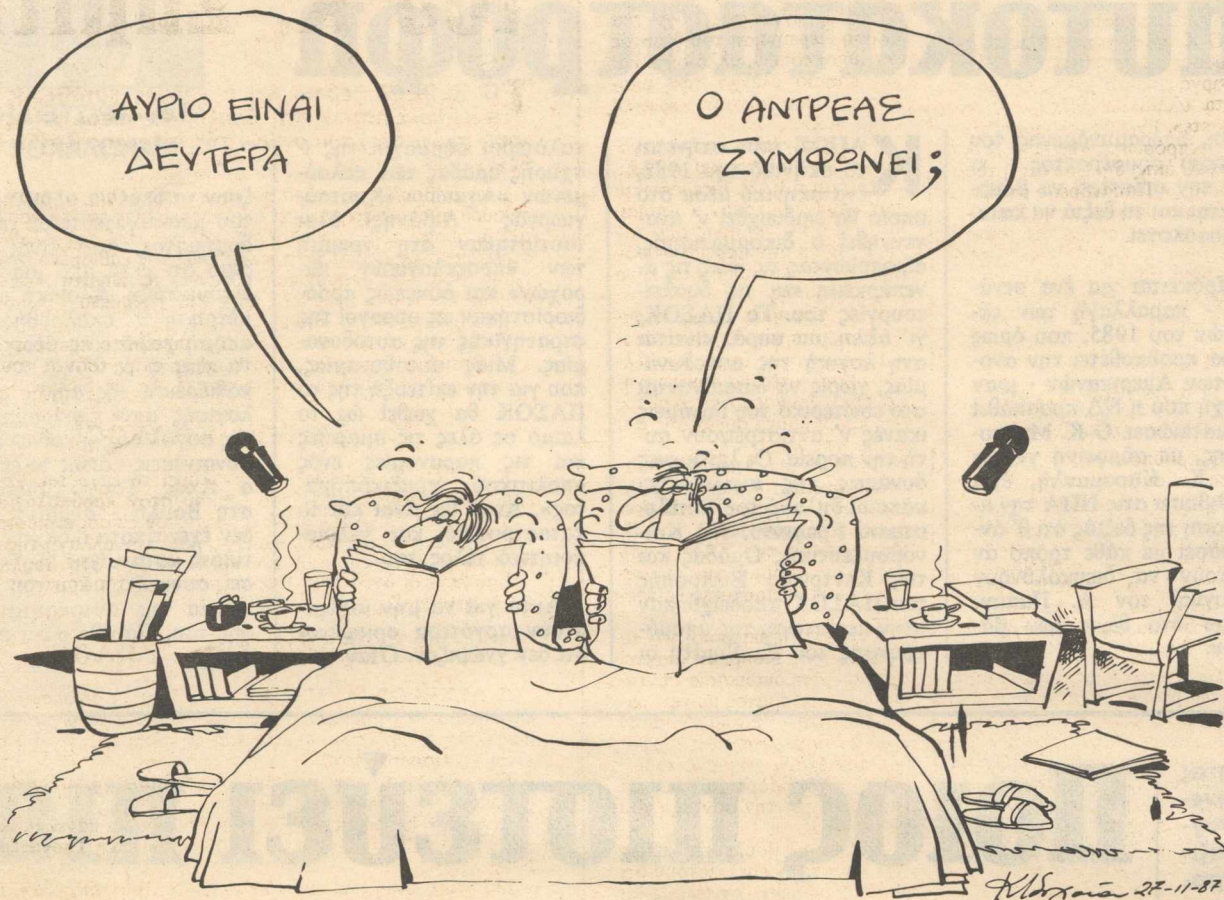
Θέλουμε να πούμε, δηλαδή, ότι αυτή η πτώση της αγωνιστικότητας των πολιτών - εκτός φυσικά από τις συντεχνιακές απεργίες, όπου το ζητούμενο είναι «τόκα και στο χέρι» - οφείλεται κυρίως στο ότι οι πολίτες έχουν θέσει πολύ πιο ουσιαστικά ζητήματα, που ξεπερνούν τις κομματικές ή συνδικαλιστικές προτάσεις και φυσικά αμφισβητούν την αξιοπιστία τους.

Μ' αυτό σαν δεδομένο, για ποιο λόγο να κατέβει στο οδόστρωμα ο φοιτητής; Για ποιους στόχους να διαδηλώσει ο μεσήλικος, όταν οι περισσότεροι δεν απαντούν στα δικά του ζητήματα. Πού πάμε; Τι μπορεί να αλλάξει; Πώς μπορεί να αλλάξει;

Και για να εξηγηθούμε: Αυτά τα ζητήματα δεν απασχολούν μόνο τους λεγόμενους προοδευτικούς πολίτες, αλλά και τους φιλελεύθερους, για τους οποίους βέβαια το κακό είναι ενδημικό.

Σε τελευταία ανάλυση, το ζητούμενο είναι η αφύπνιση των πολιτών προς ενεργητικότερη συμμετοχή και δυναμικότερη παρέμβαση. Θα πρέπει, πιστεύουμε, νάχει φτάσει και στην πατρίδα μας ο καιρός που αυτή η αφύπνιση δεν θα απαιτεί επικοινωνικά εμβατήρια, ούτε πυρακτωμένα σίδερτα και τσεκούρια, αλλά αξιοπίστα και σύγχρονα πολιτικά προγράμματα, που θα μπαίνουν μπροστά στη λαϊκή διαθεσιμότητα και δεν θα ξεπερνιούνται απ' αυτήν.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΟΙΝΑ

Της ΝΤΟΡΑΣ ΝΤΑΪΛΙΑΝΑ

ΣΕ ΧΩΡΟ «αποκεφαλίσμου» του υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετατράπηκε, αναπάντεχα, την περασμένη εβδομάδα η Βουλή.

Στο ρόλο της «καρμανιόλας», δια... στόματος πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου, η εξαγγελία μιας νέας εισοδηματικής πολιτικής, 24 ώρες μετά την πρώτη ανακοίνωση της οικονομικής πολιτικής για το 1988 από τον Κ. Σημίτη.

Η «καρτόμηση», που συνετέλεσε με μια ασυνήθιστη - τα τελευταία δέκα χρόνια - παρέμβαση του πρωθυπουργού στη διάρκεια της τυπικής τελετής κατάθεσης του προϋπολογισμού στην εθνική αντιπροσωπεία, όπως ήταν φυσικό, επισκίασε όλα τα άλλα θέματα που αναπτύχθηκαν στη Βουλή την περασμένη εβδομάδα.

Θέματα ιδιαίτερα σοβαρά και πολυσυζητημένα, όπως: Η συζήτηση της πρότασης νόμου των 12 βουλευτών για την απλή αναλογική (σχετική έρευνα στις σελίδες 6-7), η νέα πολιτική κάλυψη που πρόσφερε ο υφυπουργός για θέματα αθλητισμού Σ. Βαλυνάκης στον παραπεμφθέντα - με εισαγγελική απόφαση - στη Δικαιοσύνη, διευθυντή του Ο.Π.Α.Π. Δ. Σεφτελή, οι... διευκρινίσεις για την υπαναχώρηση στο ζήτημα της μείωσης φορολογίας αυτοκινήτων από τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών Γ. Πέτσο και η αποχώρηση του ΚΚΕ από την εξεταστική επιτροπή για τις υποκλοπές τηλεφωνικών συνδιαλέξεων.

Η ξαφνική ανατροπή από τον πρωθυπουργό της εισοδηματικής πολιτικής που, λίγες ώρες πριν, είχε συναποφασίσει με τον αρμόδιο υπουργό του, προκάλεσαν - πέρα από την πα-

Πρόσωπα

Ανδρέας - Απλή

Ο πρόεδρος της κυβέρνησης «τώρα αρχίζει να σκέπτεται». Τι πράγμα;

Ο πρωθυπουργός τώρα αρχίζει να σκέπτεται σοβαρά το ενδεχόμενο αλλαγής του εκλογικού συστήματος.

Τις τελευταίες τρεις εβδομάδες, μάλιστα, κάλεσε σε κουβεντούλα για το θέμα αυτό δυο στενούς και σοβαρούς φίλους και συμβούλους του για το θέμα.

Ο ένας από τους δυο, (για να κάνουμε και ένα μικρό «σκουίζ»), είναι ένθερμος υποστηρικτής της απλής αναλογικής και το όνομά του ακούστηκε επίσης στους «υποψήφιους» για τη θέση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μετά την παραίτηση Σημίτη).

Οι συζητήσεις, λοιπόν, για το εκλογικό σύστημα, σε στενότατο πάντα κύκλο, συνεχίζονται κανονικά.

Αλλά ο κ. Α. Παπανδρέου προς το παρόν, «απλώς ακουδει»...

ΚΕΑ

Θέση Σημίτη

Ο Κ. Σημίτης, δεν θα πάρει θέση άλλη στην κυβέρνηση, γιατί προορίζεται για έξω.

Ετσι γίνεται συνήθως. Τους καλούς τους... εξάγουμε.

Σε λίγο χρόνο τελειώνει η θητεία του Γρ. Βάρφης, του ε-

πιτρόπου μας στην ΕΟΚ.

Ο Σημίτης διατηρεί άριστες σχέσεις με τους ΕΟΚικούς, και αυτό δεν χρειάζεται καμιά απόδειξη. Είναι γεγονός πως κύκλοι της ΕΟΚ στενοχωρήθηκαν, που έφυγε ο Σημίτης. Όμως δεν θα τον χάσουν. Μάλλον θα τον έχουν πιο κοντά τους, αφού ο πρωθυπουργός τον προορίζει πιθανώς για τη θέση του Βάρφης.

Και θα μου πείτε: Μα θα δεχτεί; Δεν είναι το ίδιο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Επίτροπος στην ΕΟΚ.

Και εγώ συμφωνώ. Μόνο που η υπόθεση έχει μέλλον.

Στο τέλος του επόμενου χρόνου ο Ζακ Ντελόρ, πρόεδρος της Κομισιόν, φεύγει, αφού λήγει η θητεία του. Θα αναζητηθεί λοιπόν ένας νέος πρόεδρος. Και δεδομένου ότι πριν τον Γάλλο Ντελόρ, υπήρξε Βέλγος πρόεδρος και πριν Αγγλος, τώρα η αναζήτηση θα γίνει από το χώρο των νότιων χωρών, δηλαδή από μας, από την Ιταλία, την Ισπανία, Πορτογαλία, αφού είναι η σειρά του νότου.

Ο Κ. Σημίτης είναι από τις πλέον σημαντικές προσωπικότητες που έχει ο νότος στην ΕΟΚ. Ετσι, ο δρόμος για τη θέση του «πρωθυπουργού» της ΕΟΚ, δηλαδή του προέδρου της Κομισιόν, φαί-

Εκδήλη η ικανοποίηση για τα αποτελέσματα των συνομιλιών στα πρόσωπα των πρωθυπουργών Ελλάδας και Ουγγαρίας, Ανδρέα Παπανδρέου και Καρόι Γκρος, ενώ ανταλλάσσουν θερμή χειραψία.

νεται πως είναι ανοικτός.

Ο πρωθυπουργός δίδει ιδιαίτερα μεγάλη σημασία για την κατάκτηση αυτής της θέσης και ενόψει μάλιστα του 1992. Και δικαίως, αφού αυτή η θέση θα ισχυροποιηθεί.

Τον θέλουμε!

Πολύ απασχολεί τελευταίως την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό, ο κ. Τορκούτ Οζάλ.

Πρώτον, διότι όλοι εύχονται να κερδίσει στις προσεχείς εκλογές, ώστε να μην υπάρξει αλλαγή σκηνικού στην Αγκυρα. Και δεύτερον, διότι όλοι εύχονται να μην παρουσιαστεί καμιά δυσάρεστη επιπλοκή στην ηγεσία του κ. Οζάλ, που και αυτή θα είχε επιπτώσεις στην πολιτική σκηνή της

Τουρκίας.

Γιατί όλα αυτά; Μα γιατί, σύμφωνα με τις πρόσφατες δηλώσεις του πρωθυπουργού, κατά την διάρκεια του επίσημου γεύματος για τον Ούγγρο πρωθυπουργό, αλλά και με τις ανάλογες παλαιότερες δηλώσεις του υπουργού Εξωτερικών Κ. Παπούλια, η Αθήνα «εκτιμά ιδιαίτερως» τις προσπάθειες του κ. Οζάλ και για την εκτόνωση της ελληνοτουρκικής κρίσης του περασμένου Μαρτίου, αλλά και για την επίπονη εργασία του προς την κατεύθυνση της υπογραφής ενός κοινά αποδεκτού κειμένου για την υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου.

Αλλά φαίνεται ότι δεν είναι μόνον αυτό. Μια επανεκλογή του κ. Οζάλ, ίσως άνοιγε το δρόμο στο ενδεχόμενο σύμφι-

ξης των ελληνοτουρκικών σχέσεων, η οποία θα μπορούσε να λειτουργήσει σαν μέσο αποσυμπίεσης στις ελληνοαμερικανικές διαπραγματεύσεις, που έχουν καταρχήν σκαλώσει στις εγγυήσεις για τα εθνικά συμφέροντα.

Αλλά μην περιμένετε τίποτα θεαματικές κινήσεις. Η «συσσώγιση» των σχέσεων, αν γίνει, θα περάσει π.χ. μέσα από τουριστικές συμφωνίες, ή στενές εμπορικές σχέσεις. Παρά ταύτα, τα κατάλληλα μηνύματα, θα έχουν φτάσει στα κατάλληλα αυτιά...

ΚΕΑ

Ουγγαρία

Με την υπογραφή διακήρυξης «Για την ανάπτυξη της φιλίας και συνεργασίας» ανά-

μεσα στις δυο χώρες έκλεισε η επίσημη επίσκεψη στην Αθήνα του πρωθυπουργού της Ουγγαρίας κ. Καρόι Γκρος.

Στην επίσημη αυτή διακήρυξη οι δυο πλευρές αναφέρονται στην κοινή τους ανησυχία για την κλιμάκωση του ανταγωνισμού των στρατιωτικών εξοπλισμών, την αύξηση των στρατιωτικών δαπανών, τη διαίωση περιφερειακών συγκρούσεων, αλλά και στην απόφασή τους να συμβάλουν στη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, υποστηρίζοντας τα μέτρα που βασίζονται στο Χάρτη του ΟΗΕ, στο καταληκτικό κείμενο της συνάντησης της Μαδρίτης, στις ισχύουσες διεθνείς συμφωνίες και στους κανόνες του διεθνούς δικαίου.

Οι δυο πλευρές ακόμα εκφράζουν την επιθυμία και την απόφασή τους να εργαστούν «για την άρση των εμποδίων και των περιορισμών, που δυσκολεύουν την ανάπτυξη της συνεργασίας τους».

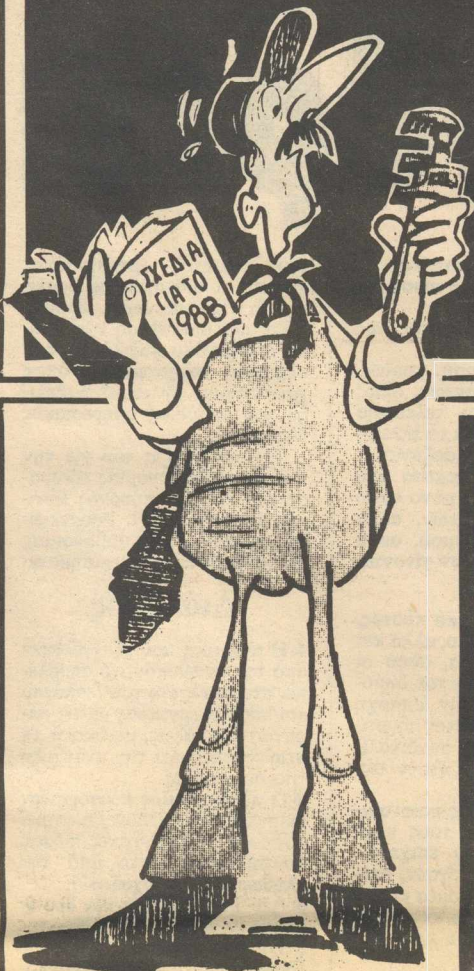
Η Ελλάδα από την πλευρά της υποστηρίζει την καθιέρωση και περαιτέρω ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων της Ουγγαρίας με την ΕΟΚ «στη βάση ισοτιμίας και αμοιβαιότητας».

«Συμπεράσματα»

Σε «ανάλυση και εκτίμηση» των αποτελεσμάτων της επίσκεψης του υπουργού Εξωτερικών στα Τίρανα, πρόβη η ομάδα κοινοβουλευτικού έργου εξωτερικών της Ν.Δ. για να καταλήξει και πάλι στα χιλιόμετρα «συμπεράσματα». Οτι, δηλαδή, η πολιτική της κυβέρνησης. «Είναι μια πολιτική στερούμενη στρατηγικής» ότι «σπασμαδικά, αποσπασματικά, αντισυνταγματικά, άκαιρα και απρογραμμάτιστα λαμβάνονται από την κυβέρνηση αποφάσεις ύψιστης εθνικής και ηθικής σημασίας με κορυφαία αυτήν

Ο προϋπολογισμός και η τσέπη μας

Πλησιάζει το
1 τρισ. το έλλειμμα

Του ΑΝΤΩΝΗ
ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ φόρους θα πληρώσουμε και το 1988, ενώ το κράτος, για ακόμα μια φορά, δεν θα αρκестθεί σ' αυτούς, αλλά θα δανεισθεί ένα πολύ μεγάλο ποσό (957 δισ. δρχ.) για να καλύψει τις δαπάνες του.

Ετσι, η διαπίστωση «καταναλώνουμε περισσότερα από όσα παράγουμε», που ως γνωστό αποτέλεσε το βασικό επιχείρημα της επιβολής του διετούς προγράμματος σταθεροποίησης, αφορά πρώτα από όλα το κράτος, που απ' ό,τι φαίνεται, κάνει τις διαπιστώσεις για τους πολίτες, και όχι για το ίδιο.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του προϋπολογισμού, οι φόροι που θα πληρώσουμε το 1988 ανέρχονται στο ποσό των 2 τρισ. 145 δισ. δρχ., έναντι 1 τρισ. 805 δισ. δρχ. φέτος (αύξηση 18,8%). Δηλαδή μιλάμε για επίπλεον φόρους 340 δισ. δρχ.

Όπως αναφέρεται στον προϋπολογισμό, τα 2 τρισ. 20 δισ. δρχ. θα προέλθουν από τη φυσιολογική εξέλιξη των εσόδων (αύξηση των φορολογουμένων, αύξηση των εισοδημάτων και του τζίρου κ.λπ.). Το υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζει ότι μόνο 125 δισ. δρχ. θα προέλθουν «από νέες φορολογικές διαρρυθμίσεις» και συγκεκριμένα 30 δισ. δρχ. από την αύξηση της φορολογίας στα τσιγάρα, 20 δισ. δρχ. από την εφάπαξ προσφορά στα κέρδη επιχειρήσεων, 25 δισ. από το κλείσιμο παλαιών φορολογικών υποθέσεων και τέλος 50 δισ. δρχ. από την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Αμφιβολίες

Παρά τις διαβεβαιώσεις αυτές του υπουργείου Οικονομικών, ότι δεν υπάρχουν νέοι φόροι και ότι τα αυξημένα έσοδα είναι φυσιολογικά, υπάρχουν αμφιβολίες.

Ειδικότερα, θεωρείται παράλογη η αύξηση κατά 17,1% του συνόλου των παρακρατούμενων φόρων, τη στιγμή που ο υπουργός Οικονομικών Δημ. Τσοβόλας διακηρύσσει ότι με τις νέες φορολογικές ελαφρύνσεις η παρακράτηση φόρου από την 1-1-1988 μειώνεται σημαντικά, ώστε να γίνει αντιληπτή από τους μισθωτούς με τους μισθούς που θα πάρουν από το νέο χρόνο.

Ας δούμε όμως τι θα πάρει και πώς θα μας τα πάρει το κράτος το 1988.

★ Ο φόρος εισοδήματος, που θα προκύψει με την εκκαθάριση των δηλώσεων τις οποίες θα υποβάλουμε μέχρι το τέλος του προσεχούς Φεβρουαρίου, θα φθάσει τα 616,4 δισ. δρχ. από 479,2 δισ. δρχ. φέτος (αύξηση 28,6%). Η μεγάλη αύξηση αποδόθηκε από τον κ. Τσοβόλα στην αύξηση των φορολογουμένων.

Γεγονός είναι πάντως ότι τα εισοδήματα του 1987 θα υπερφορολογηθούν, καθώς δεν υπήρξαν αναπροσαρμογές αφορολόγητων ορίων και κλιμακίων, με αποτέλεσμα αυξημένα εισοδήματα να φορολογηθούν με την ίδια κλίμακα. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος που το υπουργείο Οικονομικών προβλέπει σημαντικά αυξημένα έσοδα από φόρο εισοδήματος.

★ Από τη φορολόγηση της περιουσίας (φόροι μεταβίβασης, ΦΑΠ, κ.λπ.) το Δημόσιο θα εισπράξει 26,7 δισ. δρχ., από 23,9 δισ. δρχ. φέτος (αύξηση 11,6%). Η μικρή σχετικά αύξηση οφείλεται στην αύξηση του αφορολόγητου ποσού στις μεταβιβάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων.

★ Για δασμούς και ειδικές εισφορές θα πληρώσουμε 25,4 δισ. δρχ., κατά 18,9% περισσότερα από φέτος.

Πόσο θα αλλάξει

τη ζωή μας

η οικονομική

πολιτική του '88

★ Για τα αυτοκίνητα που θα εισαγάγουμε οι φόροι ανέρχονται σε 45 δισ. δρχ., από 42 δισ. το 1982. Η κατά 14,3% αύξηση των φόρων θα προέλθει - εξηγεί το υπουργείο Οικονομικών - από την αύξηση των κυκλοφορούντων αυτοκινήτων, κάτι που δεν συμμερίζεται η αγορά αυτοκινήτων, η οποία αναμένει πτώση των πωλήσεων μετά και τις τελευταίες αποφάσεις να μη μειωθεί η φορολογία του ΙΧ το 1988.

Τα τσιγάρα

★ Για τσιγάρα και γενικά καπνό θα πληρώσουμε 82,5 δισ. δρχ., από 51 δισ. δρχ. (αύξηση 61,8%). Αναμένεται ότι τα τσιγάρα θα πάνε 30-50 δρχ. πάνω το πακέτο. Ο κ. Τσοβόλας συνέδεσε την αύξηση της φορολογίας με την αντικαπνιστική εκστρατεία, χωρίς όμως να πείσει κανένα.

Ο αντίκτυπος στο Χρηματιστήριο σελίδες 46-47

★ Από τα καύσιμα το κράτος θα εισπράξει 181 δισ. δρχ. έναντι 189 δισ. δρχ. φέτος (μείωση 4,2%). Η μείωση των φορολογικών εσόδων προεξοφλεί κατά κάποιο τρόπο ότι δεν θα αυξηθούν οι τιμές των καυσίμων, χωρίς βέβαια να αποκλείεται κάτι τέτοιο, εφόσον υπάρξουν απρόβλεπτες εξελίξεις στη διεθνή αγορά.

★ Για ποτά θα πληρώσουμε 7,3 δισ. δρχ., από 6,4 δισ. δρχ. (αύξηση 13,2%). Από ό,τι φαίνεται, δεν προβλέπεται αύξηση της φορολογίας, αλλά το υ-

πουργείο Οικονομικών έχει λόγους να πιστεύει ότι οι Έλληνες θα πουν περισσότερο το 1988.

★ Από τα τέλη κυκλοφορίας, το Δημόσιο θα εισπράξει 31,5 δισ. δρχ., έναντι 28 δισ. δρχ. φέτος, χωρίς να προβλέπεται αύξηση τους.

★ Το ένα τρίτο των εσόδων του κράτους το 1988 θα προκύψει από τον ΦΠΑ.

Τα έσοδα από τον ΦΠΑ υπολογίζονται σε 700 δισ. δρχ., έναντι 505 δισ. δρχ. φέτος.

Τα αυξημένα κατά 38,6% θα προέλθουν, όπως υποστηρίζει το υπουργείο Οικονομικών, από την καλύτερη απόδοση του φόρου και γενικά την αύξηση της φορολογητέας ύλης.

Σημειώνεται ότι η μεγάλη αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ προβλέπεται παρά το γεγονός ότι μειώνεται ο μέσος συντελεστής από 18% σε 16% και γίνονται μετατάξεις 68 ομάδων προϊόντων σε χαμηλότερο συντελεστή.

Τα 700 δισ. του ΦΠΑ θα προέλθουν: 250 δισ. από τα εισαγόμενα, 200 δισ. από βιομηχανίες και βιοτεχνίες, 135 δισ. από το εμπόριο, 75 δισ. από τα καύσιμα και 80 δισ. από άλλες πηγές.

★ Από λαχεία υπολογίζονται 16,5 δισ. δρχ., έναντι 14,1 δισ. δρχ. (αύξηση 16,6%). Το 1988 δεν προβλέπεται αύξησή τους. Αυξήθηκαν άλλωστε αρκετά φέτος.

★ Από το ΠΡΟ-ΠΟ θα εισπραχθούν 10 δισ. δρχ., από 7 δισ. του 1987 (+42,9%), γεγονός που υποδηλώνει ότι θα έχουμε μια αύξηση της τιμής της στήλης από 20 σε 25 δρχ.

Τι θα ξοδεύει

Αν όμως το κράτος μας πάρει αρκετά, θα ξοδεύει περισσότερα, συνολικά 2,8 τρισ. δρχ.

Όπως αναφέρεται στον προϋπολογισμό,

**ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΙΣ
ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ**

Ο προϋπολογισμός

Τι σημαίνει η πολιτική Σημίτη

Του Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ

ΜΕ ΜΙΑ πρωτοφανή - για τα ελληνικά δημοκρατικά δεδομένα - ενέργεια, με την οποία επιπλέον αποδείχθηκαν μύθος ο κυριαρχικός ρόλος των συλλογικών οργάνων και οι συμμετοχικές διαδικασίες στη λήψη των αποφάσεων, χαράχθηκε φέτος η εισοδηματική πολιτική για το 1988.

Με την αρχή του ενός ανδρός, ανατράπηκε η εισοδηματική πολιτική, που είχε διαμορφωθεί και κυρωθεί υπό την προεδρία του ίδιου του πρωθυπουργού στο Ανώτατο Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής (ΑΣΟΠ).

Αλλά η ανατροπή αυτή σημαίνει απλώς αντικατάσταση με μια ίδια - διαφορετικού όμως βαθμού έντασης - εισοδηματική πολιτική ή το ξεκίνημα μιας νέας, με διαφορετικούς στόχους, πολιτικής;

Σημαίνει απλώς επαναφορά της ετεροχρονισμένης ΑΤΑ στα «νόμιμα», ή κάτι άλλο; Όλα συνηγορούν, όπως θα δούμε στη συνέχεια, υπέρ της δεύτερης απάντησης.

Μαθηματικά

Ποια όμως ήταν η φιλοσοφία και η θέση του Κ. Σημίτη, όταν μεταξύ των εναλλακτικών προτάσεων εισοδηματικής πολιτικής, που υπέβαλε, προτιμούσε εκείνη - και που τελικά εγκρίθηκε από το ΑΣΟΠ - με τις λιγότερο πληθωριστικές συνέπειες;

Η φιλοσοφία ήταν ότι στην οικονομία δεν υπάρχουν μαγείες, όπως, αντίθετα, στην πολιτική. Η οικονομία είναι μαθηματικά.

«Η οικονομική πορεία δεν καθορίζεται μονάχα από πολιτικές βουλήσεις, αλλά και από τις νομοτελίες του συστήματος», δήλωσε πρόσφατα.

Η γενική αρχή

Ειδικότερα, στη χάραξη της εισοδηματικής πολιτικής προτάθηκε η γενική αρχή ότι η οικονομική πολιτική είναι θέμα κατανομής πόρων και επιπλέον ελήφθησαν υπόψη τα εξής:

- Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) το 1988 προβλεπόταν να αυξηθεί κατά 1-2 ποσοστιαίες μονάδες. Το σύνολο αυτό θα έπρεπε να ικανοποιεί τις διάφορες απαιτήσεις (κατανάλωση, επενδύσεις, δημόσιος τομέας κ.λπ.) της οικονομίας.
- Το ισοζύγιο το 1987 παρουσίασε βελτίωση στο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών πέρα από κάθε πρόβλεψη και για πρώτη φορά την τελευταία 20ετία οι ανάγκες για εξωτερικό δανεισμό είναι αρνητικές για μερικές εκατοντάδες δολάρια.

Κινητικότητα

● Οι ιδιωτικές επενδύσεις είχαν αρχίσει να παρουσιάζουν κάποια κινητικότητα και με συντηρητικούς υπολογισμούς το 1988 θα απορροφήσουν περί-

που 1% επί του ΑΕΠ. Οι προβλέψεις του ΙΟΒΕ στον τομέα αυτό ήταν ακόμη πιο ευνοϊκές.

- Το καθαρό έλλειμμα του δημόσιου τομέα το 1988 θα παρέμενε στα υψηλά επίπεδα του 1987, με αποτέλεσμα να μην απελευθερώνεται κανένας πόρος.
- Ο κ. Σημίτης έδωσε μεγάλες ενδοκυβερνητικές και εσωκομματικές μάχες για τον περιορισμό του - κατά την προσφιλή φράση του αρχηγού της Ν.Δ. κ. Κ. Μητσοτάκη - «σπάταλου κράτους» και υπέρ του αποτελεσματικού κράτους, χωρίς, όμως, επιτυχία.
- Ο πληθωρισμός το 1987 δεν κινήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα (16%). Κύρια αιτία ήταν οι συνέπειες από την εφαρμογή του ΦΠΑ και η έλλειψη των μηχανισμών εκείνων που θα απέτρεπαν τις πολλαπλασιαστικές συνέπειες. Το 1988 στόχος ήταν η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού με πολιτική πρόβλεψη το 12%.

Η αντοχή

Επειδή, λοιπόν, τα ελλείμματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα δεν επέτρεπαν την εξοικονόμηση πόρων, δεν απέμενε παρά μόνο η άνοδος της παραγωγής για να δοθούν αυξήσεις μισθών και ημερομισθίων. Αυτό επέτρεπε η αντοχή της οικονομίας. Αύξηση των πραγματικών εισοδημάτων κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες.

Με τη λογική αυτή συνέπεια των πραγμάτων και με στόχο τη συγκράτηση των ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα και των πληθωριστικών πιέσεων, την περαιτέρω βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και την εμπέδωση του επενδυτικού κλίματος, αποφασί-

Κ. Σημίτης

Α. Παπανδρέου

Κίνδυνος να τιναχτεί στον αέρα η οικονομία,

στηκε ο - δυσβάσταχτος για τους εργαζόμενους - ετεροχρονισμός της ΑΤΑ.

Έτσι, περιόριζε την αύξηση των αποδοχών των εργαζομένων και συνταξιούχων του ευρύτερου δημόσιου τομέα κατά 12.000 - 14.000 δρχ. κατά περίπτωση το 1988. Οι αυξήσεις που θα εδίδοντο από 1.1.88 και για το πρώτο τετράμηνο του έτους, ήταν μεταξύ 2.700 - 3.300 δρχ. το μήνα.

Με την επαναφορά της ΑΤΑ στα «νόμιμα», που επαναποφασίσεις ο πρωθυπουργός, οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα θα

πάρουν από 1.1.88 και για το πρώτο τετράμηνο του έτους (με προβλεπόμενο πληθωρισμό 5%), αυξήσεις μεταξύ 5.700 - 6.800 δρχ. το μήνα.

Επισημάνσεις

Όπως επισημαίνουν οικονομικοί παρατηρητές και εκπρόσωποι παραγωγικών τάξεων, η απόφαση αυτή με τις σημερινές συνθήκες και με τον τρόπο που έλαβαν χώρα οι πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις:

● Εντείνει τις πληθωριστικές

πιέσεις πολλαπλασιαστικά.

- Μειώνει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.
- Οδηγεί σε διολίσθηση της δραχμής.
- Αυξάνει τη ζήτηση, κυρίως, εισαγομένων προϊόντων, όπως έχει αποδειχθεί τα τελευταία χρόνια, και διευρύνει το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου.
- Αυξάνει τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα, όχι μόνο λόγω μισθών και συντάξεων, αλλά και λόγω πληθωρισμού, αφού οι δαπάνες των έργων γίνονται υπερόγκες.

● Αυξάνει το εργατικό κόστος, όχι μόνο στο δημόσιο, αλλά και στον ιδιωτικό τομέα, αφού οι αυξήσεις των μισθών του δημοσίου, αποτελούν την απαρχή των διεκδικήσεων στον ιδιωτικό τομέα. Ήδη, οι συνδικαλιστικές παρατάξεις ζητούν αυξήσεις 27%.

● Ανατρέπει όλες τις οικονομικές εκτιμήσεις και τους προγραμματισμούς των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, επεκτείνει το δημόσιο τομέα και τα ελλείμματά του, ενώ ανατρέπει και τα δεδομένα του κρατικού προϋπολογισμού.

Τέλος, κλονίζει επικίνδυνα το ευαίσθητο επενδυτικό κλίμα. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές, οδηγούμαστε, πλέον, σε μια νέα οικονομική πολιτική, πέρα και έξω από τα πλαίσια και τη φιλοσοφία της πολιτικής που είχε εξαγγελθεί. Σε μια πολιτική, που όπως επισημαίνεται, παίζει τώρα πλέον κορόνα - γράμματα το μέλλον της οικονομίας ή θέτει άλλες προτεραιότητες.

Διατήρηση

Μόνο η τυχόν διατήρηση

του κλίματος εμπιστοσύνης μπορεί να οδηγήσει σε ομαλή πορεία την οικονομία, αφού η τελευταία μπορεί και έχει ακόμη «το μεγάλο μαζάλι του ισοζυγίου πληρωμών», όπως χαρακτήρισε την ευνοϊκή εξέλιξη του αρμόδιος υπηρεσιακός παράγοντας.

Την αισιοδοξία του για την πορεία της οικονομίας εξέφρασε και ο νέος υπουργός Εθνικής Οικονομίας Π. Ρουμελιώτης, ο οποίος, αναλαμβάνοντας τα καθήκοντά του, επισήμανε:

Διάλογος

● Η πολιτική που εξαγγέλθηκε από τον πρωθυπουργό αποβλέπει στη συνέχιση του διαλόγου και της συνεργασίας με τις παραγωγικές τάξεις, με σκοπό τη σταθερότητα και την ανάπτυξη της οικονομίας.

● Ο πληθωρισμός κόστους δεν δικαιολογείται πλέον. Οι οποιοδήποτε πληθωριστικές πιέσεις συντηρούνται μόνο από την πληθωριστική ψυχολογία.

● Δεν ήταν δυνατό και δεν έπρεπε να συνεχιστεί η ίδια αυστηρή εισοδηματική πολιτική. Πέραν από το διορθωτικό ποσό, είναι αναγκαία και η ύπαρξη μιας περισσότερο ελαστικής τιμαριθμικής προσαρμογής.

● Η εισοδηματική πολιτική δεν πρόκειται να επιβαρύνει το κόστος παραγωγής, αφού η οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων επιτρέπει την απορρόφηση της εισοδηματικής πολιτικής χωρίς κλυδωνισμούς.

● Το κλίμα είναι θετικό.

● Στο δημόσιο τομέα, κύριο μέλημα είναι η προώθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων που θα οδηγήσουν στη βελτίωση της αποδοτικότητας και τον εκσυγχρονισμό.

Τι αλλάζει στους φόρους το 1988

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛ. 13

πρώτης προτεραιότητας είναι οι δαπάνες για την άμυνα, την παιδεία, την υγεία - πρόνοια και την κοινωνική ασφάλιση.

Αυξημένα κονδύλια πήραν επίσης τα υπουργεία Εξωτερικών, Εσωτερικών, Εργασίας και Μεταφορών.

Συγκεκριμένα, οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού κατανέμονται ως εξής:

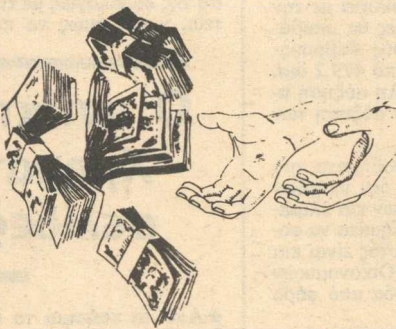
- ★ Το ένα τρίτο των κονδυλίων θα δοθεί για μισθούς και συντάξεις, που προβλέπονται αυξημένες κατά 17,1% και ανέρχονται σε 908,1 δισ. δρχ., έναντι 775,2 δισ. δρχ. φέτος. Ειδικά για μισθούς προβλέπονται 495,2 δισ. δρχ. και για συντάξεις 431,3 δισ. δρχ.

★ Σημαντικά ποσά θα απορροφήσουν το 1988 οι λεγόμενες κοινωνικές δαπάνες. Συνολικά θα χορηγηθούν 497,2 δισ. δρχ., κατά 184 δισ. δρχ. περισσότερα από φέτος.

Ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

- ★ Για επιδότηση ενοικίου 10 δισ. δρχ.
- ★ Για αγορά φοιτητικών συγγραμμάτων 3 δισ., από 1,2 δισ. φέτος.
- ★ Για δαπάνες σίτισης φοιτητών 5,8 δισ., από 4,7 δισ.

★ Για επιχορήγηση του ΙΚΑ 137 δισ. δρχ. και του ΟΓΑ 100 δισ. δρχ. Ειδικά για τον ΟΓΑ η αυξημένη επιχορήγηση αφορά την αύξηση των αγροτικών συντάξεων από 1-1-88 κατά 1.500 δρχ. και την έναρξη του νέου προγράμματος ασφάλισης των α-

γοτών.

Δεν προβλέπεται επιχορήγηση του ΝΑΤ, το οποίο παρά τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει, αφήνεται στη τύχη του και θα αναζητεί κεφάλαια για τις συντάξεις από το τραπεζικό σύστημα.

★ Επιχορήγηση νοσηλευτικών ιδρυμάτων 24,9 δισ. δρχ., από 14,9 φέτος.

★ Δαπάνες σχολικών βιβλίων 3,2 δισ., από 2,8 δισ. φέτος.

Για την υγεία

★ Τα κονδύλια για την υγεία είναι αυξημέ-

να κατά 42,2% και ανέρχονται σε 204,4 δισ. δρχ. από 143,7 δισ. δρχ. φέτος. Τα αυξημένα κονδύλια έρχονται να καλύψουν ανάγκες των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας, τη λειτουργία των πανεπιστημιακών νοσοκομείων Ηρακλείου, Ιωαννίνων και Πατρών.

★ Η κοινωνική πρόνοια θα απορροφήσει 44,3 δισ. δρχ., από 37,1 δισ. δρχ. φέτος.

★ Για την κοινωνική ασφάλιση προβλέπονται συνολικά 287,9 δισ. δρχ., από 192,4 δισ. δρχ. το 1987.

★ Η παιδεία θα απορροφήσει 242 δισ., κατά 43,5 δισ. δρχ. περισσότερα από φέτος. Μεγάλο βάρος θα δοθεί στα ΑΕΙ και ΤΕΙ. Συγκεκριμένα:

— Στη Δημοτική Εκπαίδευση χορηγούνται 79,6 δισ. δρχ.

— Για κοινές δαπάνες των ΑΕΙ 14,6 δισ. δρχ.

— Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών 5,2 δισ. δρχ. στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 7,4 δισ. δρχ., Πατρών 2,1 δισ., Ιωαννίνων 1,2 δισ., Θράκης 1,1 δισ., Κρήτης 1,2, Αιγαίου 247 εκατ. δρχ., Ιόνιο 268 εκατ. δρχ., Θεσσαλίας 81 εκατ. δρχ., ΕΜΠ 2,2 δισ. δρχ., ΑΣΟΕΕ 495 εκατ. δρχ., Γεωπονική 724 εκατ. δρχ., Πάντειος 571 εκατ. δρχ., Βιομηχανική Παιδεία 519 εκατ. δρχ., Βιομηχανική Θεσ-

σαλονίκης 276 εκατ. δρχ., Πολυτεχνείο Κρήτης 242 εκατ. δρχ., ΤΕΙ 10,9 δισ. δρχ. — Η Μέση Εκπαίδευση θα απορροφήσει 73,1 δισ. δρχ.

Η άμυνα

★ Η άμυνα θα απορροφήσει συνολικά 344,1 δισ. δρχ., από 277,9 δισ. δρχ. το 1987.

Οι δαπάνες εξυπηρέτησης του χρέους των ενόπλων δυνάμεων θα φθάσουν τα 110 δισ. δρχ. (αύξηση 56,9%). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην έναρξη εξόφλησης υποχρεώσεων για την αγορά των πολεμικών αεροσκαφών MIRAGE.

★ Ικανοποιείται το αίτημα των διπλωματικών για αύξηση των κονδυλίων του υπουργείου Εξωτερικών, που θα απορροφήσει 24 δισ. δρχ., από 14,3 δισ. φέτος.

★ Οι Δήμοι θα πάρουν συνολικά 55 δισ. δρχ., κατά 7 δισ. παραπάνω από φέτος.

Συνολικά το υπουργείο Εσωτερικών θα πάρει 67,9 δισ., από 53,7 δισ. δρχ. το 1987.

★ Ακόμη στις δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού πρέπει να προστεθούν και οι δημόσιες επενδύσεις, το ύψος των οποίων ανέρχεται σε 370 δισ. δρχ.

Με τα ποσά αυτά θα επιταχυνθεί η εκτέλεση έργων υποδομής, όπως αυτοκινητόδρομοι, παρακάμψεις μεγάλων πόλεων, έργα ύδρευσης και αποχέτευσης και εγγειοβελτιωτικά έργα.

και η τσέπη μας

Του ΚΩΣΤΑ
ΤΣΟΥΠΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΠΡΩΗΝ υπουργός Εθν. Οικονομίας Κ. Σημίτης αναχώρησε χτες το πρωί μαζί με την οικογένειά του για την εξοχή, για να αναπαυθεί και να σκεφθεί στις μάλλον ολιγοήμερες διακοπές που θα ακολουθήσουν. (Το ίδιο είχε πράξει το καλοκαίρι του 1985, μετά την εκπαράθυσή του από το ίδιο υπουργείο, ο Γερ. Αρσένης. Ανάλογα είχε φερθεί - αποσυρόμενος, αν θυμόμαστε καλά, στη Λευκάδα και ο εκπαρθυρωθείς το 1982, τότε υπουργός Συντονισμού Απ. Λάζαρης).

Η αναχώρηση του κ. Σημίτη φαίνεται να υποδηλώνει έμπρακτα την απόφασή του «να κλείσει το κεφάλαιο αυτό», φράση που χρησιμοποίησε γελώντας, όταν του τέθηκαν υπόψη -την Παρασκευή το βράδυ- οι δηλώσεις του πρωθυπουργού σύμφωνα με τις οποίες ο ετεροχρονισμός της ΑΤΑ δεν είχε αποφασιστεί (και συνεπώς ο κ. Σημίτης έκανε του κεφαλιού του).

«Το κεφάλαιο αυτό», μπορεί να έκλεισε για τον αξιοπρεπή κ. Σημίτη, που έβαλε τη σφραγίδα του στην οικονομική πολιτική της διατίας, ανεξάρτητα αν γι' αυτή και τα αποτελέσματά της υπάρχουν διαφωνίες και επιφυλάξεις. Δεν έκλεισε, όμως για τον ελληνικό λαό, που δικαιούται να έχει τη σωστή πληροφόρηση και να επικροτεί ή να απορρίπτει μέσα σε συνθήκες διαφάνειας. Όταν η γκλασνόντ γίνεται σημαία στη Σοβιετική Ένωση, δεν μπορεί στην Ελλάδα, ένα πλουραλιστικό κράτος με πολυκομματικό σύστημα, ο λαός να μην έχει ολοκληρωμένη πληροφόρηση αλλά να προσπαθεί να διαβάσει κάτω από τις δημοσιογραφικές γραμμές ή να συγκροτεί γνώμη από τις ακριτομυθίες -πολλές «διοχετευόμενες» που ξεφεύγουν από κυβερνητικά χείλη.

Ετσι λοιπόν, πηγές προσκείμενες στον κ. Σημίτη υποστηρίζουν ότι ο ετεροχρονισμός είχε πράγματι αποφασιστεί, αλλά και δεν ήταν δυνατό να ειπωθεί κάτι άλλο. Ο πρωθυπουργός είναι λογικό να ήθελε να καλυφθεί. Στους τρεις ανθρώπους που ανα-

Από το καλοκαίρι τα πρώτα πυρά

φέρονται στην ανακοίνωση του κυβερνητικού εκπροσώπου (Σημίτης, Τσοβόλας, Κατηφόρης) είχε δοθεί απλώς η εντολή να κάνουν τις τελικές διατυπώσεις.

Η άποψη ότι ο ετεροχρονισμός είχε αποφασιστεί στα συλλογικά όργανα (ΑΣΟΓ) ενισχύεται από τα εξής δυο στοιχεία:

● Ουδείς, από την κυβέρνηση, μετά την ανακοίνωση της εισοδηματικής πολιτικής από τον κ. Σημίτη, δεν είπε στον κ. Σημίτη ότι τα όσα ανακοινώθηκαν δεν ήταν αυτά που αποφασίστηκαν.

● Λίγο πριν εμφανιστεί στην τηλεόραση το βράδυ της Τρίτης και ανακοινώσει την εισοδηματική πολιτική ο κ. Σημίτης έλαβε τηλεφώνημα από τον πρωθυπουργό κατά το οποίο ο κ. Παπανδρέου το μόνο που συνεβούλευσε, όπως λέγεται, τον κ. Σημίτη ήταν «να βγαίνει από την ομιλία σου πόσα (ποσοστό αύξησης) θα λάβουν οι εργαζόμενοι». Αν ο κ. Παπανδρέου δεν γνώριζε την εισοδηματική πολιτική που ανακοίνωσε ο κ. Σημίτης, δεν θα έπρεπε να του απευθύνει το σχετικό ερώτημα;

Ερωτήματα

Υπάρχουν και άλλα, αναπάντητα μέχρι στιγμής, ερωτήματα. Αλλά δεν είναι του παρόντος να απαντηθούν. Ίσως είναι έργα του ιστορικού που θα καταγράψει το έργο των τριών υπουργών - και των επομένων - που πέρασαν ή θα περάσουν από το υπουργείο Εθν. Οικονομίας και σφαγιαστήκαν ή θα σφαγιαστούν με διάφο-

ρες δικαιολογίες και προσχήματα.

Εκείνο που αποκαλύπτεται τώρα είναι ότι τα προβλήματα άρχισαν από το καλοκαίρι του 1987, όταν άρχισε η προεργασία για την οικονομική πολιτική του 1988.

Οι εμπειρογνώμονες του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας εκτιμούσαν τότε ότι ο πληθωρισμός θα μπορούσε άνετα να συγκρατηθεί, το 1987, στο 14% και το έλλειμμα του προϋπολογισμού, σαν ποσοστό του Α.Ε.Π. στο 10%. Εκτιμήσεις που δημιουργούσαν μεγάλη αισιοδοξία για πολύ καλύτερες εξελίξεις το 1988. Στην εισοδηματική πολιτική είχε επιτευχθεί (χρειάζονταν και πανηγυρισμός;) μια μείωση των εισοδημάτων στη διατία 1986-87 κατά 12-13% και στα υψηλά εισοδήματα μέχρι και 25%.

Οι Διεθνείς Οργανισμοί (ΕΟΚ, Δ.Ν.Τ., ΟΟΣΑ κλπ.) προειδοποιούσαν, με βάση τις οικονομικές εξελίξεις, ότι αυτό δεν έπρεπε να τραβηχτεί περαιτέρω γιατί με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγούσε σε βαθιά ύφεση την ελληνική οικονομία.

Ελληνες κυβερνητικοί και υπερεσιακοί παράγοντες, καθώς και ξένοι ειδικοί συμφωνούσαν ότι καθίσταται αναγκαία μια χαλάρωση στα εισοδηματικά. Έπρεπε, όμως να συνεχιστεί η προσοχή στα δημοσιονομικά ελλείμματα.

Υποχωρήσεις

Λίγο πριν από το Σεπτέμβριο

και ενόψει της ομιλίας του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, εντάθηκαν οι προβληματισμοί καθώς άρχισαν να αλλάζουν και οι εκτιμήσεις. Ο κ. Σημίτης, υπό την πίεση πολλών παραγόντων, υποχώρησε στο θέμα του ελλείμματος του προϋπολογισμού. Αντί ανοίγματος 750 δισ. δρχ. - το οποίο υποστήριζε με έμφαση - δέχτηκε έλλειμμα της τάξεως των 950 δισ. δρχ. (όπως και εγγράφεται στον προϋπολογισμό).

Από και πέρα τα οικονομικά γεγονότα εξελίσσονται ραγδαία. Τον Οκτώβριο ανατρέπονται οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό που από 14% οδεύει προς το 16%. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα, επίσης, αρχίζουν να μεγαλώνουν και γι' αυτό αποφασίζεται συνέχιση της σφιχτής εισοδηματικής πολιτικής στο δημόσιο τομέα και μια σχετική χαλάρωσή της στον ιδιωτικό τομέα.

Αρχίζει, έκτοτε, (από τα τέλη Οκτωβρίου) η συζήτηση για την εισοδηματική πολιτική στο δημόσιο τομέα, με δεδομένο ότι ο πληθωρισμός, ξέφυγε και ότι το 16% του πληθωρισμού για το 1987 δημιουργεί «αρνητική προίκα» για τον πληθωρισμό του 1988, και μάλιστα από τις αρχές του έτους.

Όλοι, στα διάφορα κυβερνητικά όργανα, συμφωνούν ότι ο πληθωρισμός δεν πρέπει να σταθεροποιηθεί στις αρχές του έτους στο 16% (για ολόκληρο δηλ. το χρόνο).

Ο Διοικητής της Τράπεζας Ελλάδος Δ. Χαλικιάς ρίχνει και πάλι στο τραπέζι των διαβουλεύσεων την παλιά πρότασή του για

κατάργηση του συστήματος της ΑΤΑ γιατί αυτό «αυτοτροφοδοτεί τον πληθωρισμό» και εκφράζει αντιρρήσεις στο να κλείνει συνεχώς η ψαλίδα μεταξύ χαμηλών και υψηλών εισοδημάτων.

Ο οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού καθηγητής Γ. Κατηφόρης ρίχνει την ιδέα ότι για να μην εμπεδωθεί υψηλό ποσοστό πληθωρισμού από τον Ιανουάριο πρέπει να σταλεί ένα σχετικό μήνυμα στους εργαζόμενους. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με συγκράτηση της χορήγησης υψηλών αυξήσεων την 1η Ιανουαρίου.

Ετσι αρχίζει πια η συζήτηση για τον ετεροχρονισμό της ΑΤΑ που καταλήγει στα γνωστά γεγονότα. Στην ανακοίνωση δηλ. του ετεροχρονισμού από τον κ. Σημίτη, στην υιοθέτηση, την άλλη μέρα από τον πρωθυπουργό ενός παλιού σεναρίου εισοδηματικής πολιτικής που δεν «ετεροχρονίζει» και που σύμφωνα με καλοκαιρινούς υπολογισμούς έδινε πληθωρισμό 14%, σήμερα δηλαδή 16%, ίσως και παραπάνω.

Θεωρείται τώρα πολύ πιθανό, πάνω στον καμβά μιας νέας επεκτατικής (χωρίς αρχές) πολιτικής τα ελλείμματα να εκτιναχθούν προς τα πάνω, βορά στο θεό της εκλογικής νίκης.

Ήδη στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, ορισμένοι - συμβιβάζόμενοι με κάποιες ορατές, πλέων, κατευθύνσεις - αναδιπλώνονται και μιλούν για μια πολύ μικρή αύξηση των τιμολογίων των Δημόσιων Οργανισμών και Επιχειρήσεων στο πρώτο δίμηνο του

1988, της τάξεως του 5-7%, αντί του 9-10% που είχαν προβλεφθεί αρχικά, ακόμη και για αναστολή των αυξήσεων.

Ο κ. Σημίτης πρέπει να διείδε στην κίνηση του πρωθυπουργού την έναρξη μιας νέας περιόδου.

Ακαμπτos

Γι' αυτό και εμφανίστηκε άκαμπτos στις παραιτήσεις των Θ. Κατσάνεβα, Κ. Λαλιώτη, Γ. Κατσιφάρα να μην παραιτηθεί. Ανάλογα ενήργησε και απέναντι στο φίλο του και στενό συνεργάτη του στο υπουργείο Γεωργίας Γ. Μωραΐτη που τον επισκέφθηκε την Πέμπτη το πρωί στο γραφείο του.

Ο Κ. Σημίτης, είναι γνωστό σε μας, ότι ετοιμάζε άρθρο - όταν ήταν ακόμη υπουργός Εθν. Οικονομίας - που θα δημοσιευόταν στην «Ελευθεροτυπία» και το οποίο θα έδειχνε τον «πολιτικό Σημίτη», τις ιδέες του δηλ. για τα σύγχρονα ιδεολογικά και πολιτικά προβλήματα. Δεν το κατόρθωσε ως υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Μπορεί, όμως, να το πράξει στο προσεχές μέλλον με διαφορετικό, βέβαια, περιεχόμενο. Με περιεχόμενο δηλ. που θα συνάδει σ' έναν πιθανό - όπως φαίνεται τώρα - εκλογικό αγώνα.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΙΣ
ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

50 ΧΡΟΝΙΑ... Στακόρ

ΣΤΑΚΟΡ Α.Ε.Β.Ε.Α: Λ. Αθηνών 108, Αθήνα 104 42, Τηλ.: 5135 011/19

Ολο το παρασκήνιο της παραίτησης Σημίτη

Από τον φρυχρό στο θερμό πόλεμο

Πήρε «κεφάλι» ο Γεννηματάς

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΥΡΟΥ

Η ΚΡΙΣΗ σοβούσε πολύ πριν από τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού στο γεύμα μετά τα εγκαίνια της Εκθεσης της Θεσσαλονίκης. Αρχισ, δε, να μορφοποιείται σε ενδοκομματική διαπάλη λίγους μήνες μετά τις δημοτικές εκλογές του περασμένου Οκτωβρίου, το αποτέλεσμα των οποίων αποδόθηκε, κατά κύριο λόγο, στην περίφημη πράξη νομοθετικού περιεχομένου που τυπικά λήγει ως γνωστόν στις 31 Δεκεμβρίου.

Οι δυο πόλοι

Σχηματικά, η διαπάλη αυτή είχε στον ένα πόλο της τον Κ. Σημίτη και την οικονομική του πολιτική, τους συμφωνείς πολιτικές και τον επιχειρηματικό κόσμο που διαπίστωσαν εμπράκτως ανάκαμψη της οικονομίας, άνοδο των τιμών του Χρηματιστηρίου, εμφανίστατες επενδυτικές τάσεις κεφαλαίων του εξωτερικού, μείωση των ελλειμμάτων κ.λπ.

Στον άλλο πόλο βρίσκονταν ο Γ. Γεννηματάς, Μ. Κουτσόγιωργας, Θ. Κατσάνεβας και (τους τελευταίους δυο μήνες) τον υπουργό Οικονομικών Δ. Τσοβόλα, που διαπιστώνουν περιθώρια αποκατάστασης του εισοδήματος των εργαζομένων, μια κυρίως ανεπαρκώς πολιτικές απόψεις αν προεκτείνονταν η περίοδος λιτότητας.

Ειδικότερα:

1 Ο υπουργός Εργασίας Γιώργος Γεννηματάς χωρίς προσχήματα υπο-

Γ. Γεννηματάς. Κόντρα με φανατισμό.

Μ. Κουτσόγιωργας. Πρωταγωνιστής

Α. Τσοχατζόπουλος. Ο μόνος που ήξερε.

εμεις λιγότερα από όσα δίνουν οι βιομηχανοί; (Σημ. Σύνταξης: Είναι αλήθεια ότι οι βιομηχανοί και οι εμποροί ήταν και είναι αναφανδόν υπέρ της λελογισμένης οικονομικής πολιτικής του Κ. Σημίτη, ταυτόχρονα όμως έχουν κάνει γνωστό στην ευρύτερη και τελευταία στον υπουργό Εργασίας ότι στις διαπραγματεύσεις για τις συλλογικές συμβάσεις θα είναι εντυπωσιακά ελαστικοί).

Είναι πάντως βέβαιο ότι ο ίδιος ο Γ. Γεννηματάς ήταν αυτός που στενοχωρήθηκε περισσότερο από όλους τους υπουργούς για την ανατροπή της οικονομικής πολιτικής Σημίτη, όσους αν υπήρξε πόλεμος της.

2 Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Μένιος Κουτσόγιωργας, αντίθετος κι αυτός της πολιτικής Σημίτη, τάχθηκε πάντως υπέρ της σύγκλισης των δυο απόψεων, προτείνοντας «ελαφρό σφίξιμο και λελογισμένες παροχές διότι το πολιτικό κόστος είναι μεγάλο και περιορισμένα τα χρονικά περιθώρια».

Ηταν όμως ο φανατικότερος πολέμιος του Κ. Σημίτη και η ανατροπή της πολιτικής του οφείλεται κυρίως σ' αυτόν και σε ορισμένα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου.

3 Ο Θόδωρος Κατσάνεβας, αναπληρωματικό μέλος του Ε.Γ., υπήρξε κι αυτός αντίθετος της πολιτικής Σημίτη και, ενδοκομματικά, ο εκφραστής απόψεων που σε ορισμένα θέματα συνέκλιναν στις απόψεις Γεννηματά και σε άλλα στις απόψεις Κουτσόγιωργα. Σχηματικά τις συνήψε ως εξής:

«Οχι ακαμψία στην ΑΤΑ, πρέπει να υπάρξουν παροχές».

(Σημ. Σύνταξης: Ο μεσολαβητικός ρόλος που διαδραμάτισε το βράδυ της Τετάρτης για να μεταπεισεί τον Κ. Σημίτη περιγράφεται στις διπλάνες στήλες).

Στις... αντισημικές απόψεις θα πρέπει να καταγραφεί και η καθοριστική ένταξη των Κ. Λαλιώτη και Α. Λιβάνη (εξου και η υπουργοποίηση του Ν. Ακριτίδη).

Τελικά η υιοθέτηση των απόψεων, ή ορθότερα της (πολιτικής τελικά) τάσης Κουτσόγιωργα από τον πρωθυπουργό και η ανατροπή των αποφάσεων του ΑΣΟΠ, η ανατροπή δηλαδή της πολιτικής Σημίτη, προέκυψε από δυο συνιστάμενες στα ενδοκομματικά και κυβερνητικά συμπλέγματα:

★ Οριοθετήσε το ζήτημα των «επιγόνων» στο ΠΑΣΟΚ, όπου ο δημοφιλέστερος μετά τον Κ. Καραμανλή Έλληνας πολιτικός Γ. Γεννηματάς φαίνεται ότι «πέρασε κεφάλι», χωρίς όμως, φαινομενικά, να εξουδετερωθεί ο επίσης δημοφιλής, λόγω σοβαρότητας κυρίως, Κ. Σημίτης. Οι εκτιμήσεις φέρουν τον τελευταίο αντικαταστάτη του Κ. Παπούλια στο υπουργείο Εξωτερικών.

Το δεύτερο εξάμηνο του 1988, όταν η Ελλάδα θα αναλάβει την προεδρία της ΕΟΚ.

Ανεξάρτητα, αν το βράδυ της Πέμπτης, κατά τη συνάντησή που είχε με τον Α. Παπανδρέου στο Μέγαρο Μαξίμου, αρνήθηκε σχετικά «προσφορά διότι δεν «θα θέλα να αναταράξω ένα υπαρκτό πολιτικό σύστημα» και αν από αβρία θα ασχοληθεί με τη συγγραφή του βιβλίου και τα καθήκοντά του ως καθηγητής του Πανεπιστημίου.

● Εκτόξευσε τις πολιτικές εξελίξεις στον καθαρά προεκλογικό στερεότυπο, όπου η επιστροφή των εκλογών κατά έξι μήνες και με το φωτοστέφανο της προεδρίας της ΕΟΚ δεν πρέπει να αποκλειστεί. Πολύ περισσότερο που στο τέλος του ερχόμενου Φεβρουαρίου μια πολύ ενδεχόμενη μη νίκη στην 7 προς 10 από τα νομοθετικά σώματα των Η.Π.Α. θα σημάδευε ασφαλή ρήξη με την κυβέρνηση Ρίγκαν και αυτόματα διακοπή των διαπραγματεύσεων για τις βάσεις.

Η ΧΡΟΝΙΚΗ ροή των γεγονότων που οδήγησαν στην παραίτηση του Κ. Σημίτη είναι, καταρχήν, συνδεδεμένη με το περιεχόμενο και τους προανατολισμούς του προϋπολογισμού που κατατέθηκε την περασμένη Τετάρτη:

★ Είναι κραυγαλέα και εντυπωσιακή η σφραγίδα Σημίτη στη σύνταξη του, αλλά, ειδικότερα, στο τμήμα που αφορά το σημείο της αντιπαράθεσης με τον πρωθυπουργό: τα ελλείμματα του Δημοσίου Τομέα.

Είναι δύσκολο να βρει κανείς διοικητική ή διευθύνοντα δημοσιονομικού που να μην εξεπλάγη από την απλοχεριά του προϋπολογισμού 1988. Στοιχείο αυτό που πέρα από κάθε αμφισβήτηση σημαίνει ότι ο τακτικός προϋπολογισμός είναι προϋπολογισμός Σημίτη, που φέρει ολοκάθαρα τα αποτυπώματα της εμπνευστης και των οικονομικών αντιλήψεών του.

Το ερώτημα επομένως θα παραμένει αιωρούμενο: ★ Για ποίους λόγους επέτρεψε ο πρωθυπουργός λίγο πριν ανέβει στο βήμα της Βουλής, ελέγχοντας ως ανακριβείς.

Αλλά, ο Ανδρέας Παπανδρέου διάβασε την ανακοίνωσή του από δικτυογραφημένο κείμενο που, όπως μαθαίνουμε, χτύπησε αργά το μεσημέρι της Τετάρτης η ίδια η Αγγέλα Κοκκόλα, διευθύντρια του γραφείου του.

Ενα ερώτημα που μένει αιωρούμενο

σωπο του γραμματέα επικυρώνει την ανησυχία του πρωθυπουργού:

— Τώρα, που πηγαίναμε μια χαρά:

Η διεργασία για την ανατροπή της πολιτικής Σημίτη έχει αρχίσει.

Συγκλίνουσες πληροφορίες αναφέρουν ότι ο μόνος άνθρωπος που γνώριζε εκ των προτέρων τι θα ανακοίνωνε ο Α. Παπανδρέου το ίδιο βράδυ στη Βουλή ήταν ο υπουργός Εσωτερικών Ληξ Τσοχατζόπουλος - όσο περίεργο κι αν φανεί αυτό.

Πληροφορίες ότι ο πρωθυπουργός πήρε την απόφαση της ανατροπής λίγο πριν ανέβει στο βήμα της Βουλής, ελέγχοντας ως ανακριβείς.

Αλλά, ο Ανδρέας Παπανδρέου διάβασε την ανακοίνωσή του από δικτυογραφημένο κείμενο που, όπως μαθαίνουμε, χτύπησε αργά το μεσημέρι της Τετάρτης η ίδια η Αγγέλα Κοκκόλα, διευθύντρια του γραφείου του.

Σπίτι του

Λίγη ώρα πριν εισέλθει στην αίθουσα της Βουλής ο πρωθυπουργός, ανακοινώνει στον Κ. Σημίτη την απόφασή του. Ο υπουργός τον ακούει και απλά τον δηλώνει:

— Ανταλλάξτε, κύριε πρόεδρε, ότι εγώ δεν μπορώ να παραμείνω.

Μετά την ανακοίνωση και την ανταλλαγή κάποιων μύθρων με τον Κ. Μητσότακη, ο πρωθυπουργός ακολουθούμενος από τον Κ. Σημίτη και το Μ. Κουτσόγιωργα πηγαίνει στο γραφείο του, απ' όπου ο Κ. Σημίτης αναχωρεί μετά ένα τέταρτο και καταφεύγει στο σπίτι του για «ένα από τα λίγα βράδια τηλεόρασης» με τη σύζυγό του Δάφνη.

Ο πρωθυπουργός σχεδόν

Κ. Λαλιώτης. Στο αντι... Σημιτικό στρατόπεδο.

Θ. Κατσάνεβας. Και σε ρόλο μεσολαβητή.

της του γραφείου του και Μάνα Κωστοπούλου «δίνουν» ανεπίσημα την παραίτησή του στις εφημερίδες.

Ο Θ. Κατσάνεβας ανέλαβε μόνος του την πρωτοβουλία και επιχείρησε να επικοινωνήσει μαζί του για να τον μεταπεισεί. Μέχρι αργά το βράδυ τηλεφώνησε περισσότερες από πέντε φορές και το μεν γραφείο Σημίτη επαναλάμβανε «δεν είναι εδώ», στο δε σπίτι του δεν έπαιρνε καμιά

απάντηση.

Γύρω στις 10 το βράδυ εμφανίζεται στο γραφείο του Κ. Σημίτη ο απόστρατος αστυνομικός Παναγιώτης Γιαννακούρας, διευθυντής του ιδιαιτέρου γραφείου του υπουργού Γεωργίας Γιάννη Ποττάκη, και δηλώνει, ορθά κοφτά, στον Α. Αγγελίδη ότι «δεν πρέπει να φύγει κανένα έγγραφο από το γραφείο».

Ποια έγγραφα ήταν αυτά που ενδιέφεραν τον κ. Ποττά-

κη, δεν έγινε γνωστό. Προσφέρεται, πάντως, για λογικούς συνειρμούς, η ακόλουθη έκφραση ανακούφισης και του ίδιου και του κ. Γιαννακούρα: — Δυο χρόνια την περμέναμε αυτή τη στιγμή!

Η παραίτηση Σημίτη όμως ήταν δεδομένη για τον Ανδρέα Παπανδρέου το ίδιο όπως και η αναζήτηση αντικαταστάτη:

Πρώτη κρούση έγινε στο διοικητικό της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Χαλικάς ο οποίος ευχαρίστησε, αλλά αρνήθηκε, διότι «με τον Κώστα έχουμε ταυτιστεί».

Ο Απόστολος Λαζάρης που ήταν η δεύτερη εκλογή αρνήθηκε κατηγορηματικά διότι «έμεινα με απαγορεύει η απλή αναλογική κ. πρόεδρε».

Ο Δημήτρης Κουλουριάδης, τρίτη επιλογή, δεν γνώριζαμε πώς απάντησε, αλλά το περιβάλλον του έδωσε μια καμικά νύχτα προς τα έξω: «Μακριά από μένα το ποτήριον τούτο κ. πρόεδρε» φέρε-

ται επιών ο πρόην υπουργός Οικονομικών, γνωστός για το αυθόρμητο χιούμορ του.

Το πρωί της Πέμπτης ο Κ. Σημίτης πήγε με το υπουργικό αυτοκίνητο στο γραφείο του. Εκεί τον επισκέφθηκε ο πρόην υπουργός, βουλευτής Ιωαννίνων Γιώργος Μοραΐτης, που τον εκτίμα ιδιαίτερα. Αν έγινε προσπάθεια να μεταπεισθεί, δεν είναι γνωστό. Θα εξέπληττε όμως αν δεν είχε γίνει. Το ίδιο όπως αν τελικά άλλαζε γνώμη. Ο κ. Σημίτης εκείνο το πρωινό ασχολήθηκε με τη σύνταξη της γνωστής - πικρής και αιχμηρής - επιστολής του στον Α. Παπανδρέου και το μάζεμα κάποιων φακέλων. Ακολούθησε το συναισθηματικό τηλεοπτικό με τους υπαλλήλους το πρωί της Παρασκευής, η παράδοση στον Παν. Ρουμελιώτη και (προς το παρόν) τη συλλογή για τη συγγραφή του βιβλίου που οι 30 μήνες στην... πλατεία Συντάγματος είχαν διακώσει.

ΞΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

«Ακριβά» αντρικά ρούχα σε πολύ χαμηλές τιμές

• Ευκαιρίες που πραγματικά αξίζει να δείτε με ενδιαφέρον και να αξιοποιήσετε...

Αν δεν σας είναι απαραίτητες οι εντυπωσιακές βιτρίνες και ο πολυτελής διάκοσμος για να διαλέξετε το ντύσιμό σας ανάμεσα στις καλύτερες δημιουργίες της αντρικής μόδας, τότε, ασφαλώς, σας ενδιαφέρει - και σας συμφέρει - να επισκεφθείτε το κατάστημα ΑΝΕΣΤΗΣ-ΓΙΩΡΓΟΣ στο Κουκάκι.

Όσοι το έκαναν ήδη αυτό - και είναι πάρα πολλοί - έχουν διαπιστώσει ότι εκεί, μέσα σε ένα παλιό διατηρητέο σπίτι, της υφαιρας εποχής, στεγάζονται «κομμάτια» από τα πιο εκλεκτά, στο αντρικό ντύσιμο, που προσφέρονται σε απίστευτα χαμηλές τιμές.

Πρόκειται για πραγματικά μεγάλες ευκαιρίες, τις οποίες σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να χάσετε. Γι' αυτό αν δεν έχετε πάει, μη χάνετε χρόνο. Κυρίως, όμως, μην προσπαθήσετε να συνδυάσετε λογικά τις τιμές που θα βρείτε εκεί και να τις εξηγήσετε με το υψηλό κόστος των «ακριβών» κομμάτων που θα έχετε μπροστά σας. Θυμηθείτε ότι η πρόβλεψη των ρούχων αυτών είναι οι ακριβές μπουτίκ των Αθηνών, από τις οποίες, κάθε χρόνο, οι ΑΝΕΣΤΗΣ-ΓΙΩΡΓΟΣ προμηθεύονται όλο το εμπόρευσμά τους και διαλέξετε αυτό που σας ταιριάζει και σας αρέσει περισσότερο.

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία ειδών και πρόθυμη εξυπηρέτηση. Οι «υπογραφές» των ρούχων είναι πάντα διάσημες και ανήκουν στους πιο γνωστούς ξένους και Έλληνες δημιουργούς.

Γι' αυτή τη χειμερινή σαϊζόν, στο ΑΝΕΣΤΗΣ-ΓΙΩΡΓΟΣ θα βρείτε ωραϊότητα και πολύ μοντέρνα:

- Σακάκια με 8.000 (μέση μαρκέ περσινή τιμή 19.000)
- Πουκάμια από 2.900 - 4.000 (περσινή τιμή 5.000 - 8.500) «Ακριβά» μοντέρνα και κλασσικά
- Παντελόνια με 4.000 και 6.000 δρχ. (περσινή τιμή 6.900 - 12.500)
- Πουλόβερ με 2.000 - 4.000 και 6.000 (τα τελευταία εισαγόμενα κανονικής αξίας 11.000 - 12.500)
- Μπουφάν από 6.000 - 10.000 (μεγάλη ποικιλία εισαγόμενων με 9.000 δρχ.)

Αυτά σε γενικές γραμμές είναι τα είδη που σας προτείνονται για το φετινό χειμώνα. Θα βρείτε επίσης κοστούμια και αξεσουάρ του αντρικού ντυσιματος, ενώ ακόμη, προσέξτε και την πολύ μεγάλη ποικιλία σε μικρά νούμερα για τους λεπτούς ή τους νεαρούς φίλους του καταστήματος. Αυτοί, μάλιστα, μπορούν να επωφεληθούν από επιπλέον προσφορές που υπάρχουν για τα ψώνια τους.

Σημειώστε ότι το κατάστημα λειτουργεί μόνο απόγευμα (5.00-8.30) από Δευτέρα ως Παρασκευή και Σάββατο 9-23.0. Είναι στη Ζαχαρήτσα 50 Κουκάκι (τηλ 9230929) στο ύψος περίπου του κινηματογράφου «Μίτο» ως προς την κεντρική Βελού της περιοχής.

Δεν είναι μακριά. Αξίζει να πάτε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Δήμος Αθηναίων ανακοινώνει ότι ο φετεινός χριστουγεννιάτικος στολισμός της Αθήνας συνδυάζεται με το φιλανθρωπικό σκοπό της ενίσχυσης του Δημοτικού Βρεφοκομείου.

Για το λόγο αυτό ο Δήμος Αθηναίων δίνει τη δυνατότητα σε όσους ενδιαφέρονται να διαφημισθούν, με την τοποθέτηση χριστουγεννιάτικου δένδρου σε κάποιο κεντρικό σημείο της πόλης, να δηλώσουν εγγράφως την πρόθεσή τους αυτή ως τις 7 Δεκεμβρίου.

Τα χριστουγεννιάτικα δένδρα θα τοποθετηθούν σε πλατείες, κόμβους και πολυσύχναστα σημεία της πόλης.

Το διαφημιστικό μήνυμα θα αναγράφεται σε πινακίδες διαστάσεων 2x1,5 γ.μ., που θα καλύπτουν τις πλευρές της βάσης του χριστουγεννιάτικου δένδρου και θα πρέπει να αναφέρεται υποχρεωτικά και μόνον σε χριστουγεννιάτικες ευχές με τη φήμη που της προσφέρει.

Το χριστουγεννιάτικο δένδρο θα πρέπει να είναι ύψους τουλάχιστον 6 μέτρων και να είναι καλαίσθητα στολισμένο από το διαφημιζόμενο.

Για το σκοπό αυτό η Αθήνα έχει χωριστεί σε τέσσερις ζώνες. Ανάλογα δε με τη ζώνη θα οριστεί και η τιμή για τη διαφήμιση, η οποία θα κυμανθεί μεταξύ 70.000 και 150.000 δραχμών. Οι θέσεις είναι περιορισμένες.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να απευθύνονται στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, Ακαδημίας 50 στους κ.κ. Δ. Αγγελή και Χ. Τούγγα στα τηλέφωνα: 3640910, 3621601, 3630706, κατά τις ώρες 8:30 π.μ. - 2:30 και 5:00 μ.μ. - 7:30 μ.μ.

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

«Κουμπώθηκαν» στην ΕΟΚ

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, 29 (Του ανταποκριτή μας ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΑΡΑΤΟΥ).

«Μας απαγορεύει το να και κατά πόσο θα συνεχιστεί το πρόγραμμα σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας μετά την παραίτηση του κ. Σημίτη, το οποίο η Κομισιόν κατέστρωσε σε συνεργασία μαζί του, πριν δώσει στην Ελλάδα το σχετικό δάνειο του 1 δισ. 750 ECU (ευρωπαϊκών νομισματικών μονάδων), δήλωσε χτες ανώτατο στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑ ΝΤΕΛΟΡ ΣΤΟ ΣΗΜΙΤΗ

Για το ίδιο στέλεχος, η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας είναι μετά την παραίτηση του κ. Σημίτη περισσότερο αμφιβολία παρά ποτέ, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η τελευταία έκθεση εμπειρογνομώνων της Κομισιόν, οι οποίοι ύστερα από επαφές και συνομιλίες που είχαν πρόσφατα στην Αθήνα, διατάζουν να διατυπώσουν μια

σαφώς θετική γνώμη για την εξέλιξη της πορείας της ελληνικής οικονομίας.

Σε σχετική δημοσιογραφική ερώτηση, με την οποία ζητήθηκε από τον πρόεδρο της Κομισιόν Ζακ Ντελέρ να σχολιάσει την παραίτηση του κ. Σημίτη, αυτός απάντησε πως «ο κ. Σημίτης είναι ένας πολιτικός ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά τι ακριβώς θέλει και επιδιώκει».

Ο Ζακ Ντελέρ ζήτησε και του μετέβλεψε την επιστολή παραίτησης του Σημίτη προς τον πρωθυπουργό και στη συ-

νέχεια τηλεφώνησε στον πρόην υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένους κύκλους, προσκείμενους στο περιβάλλον του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο Σημίτης εξήγησε με λεπτομέρειες στον Ντελέρ τους λόγους της παραίτησής του και εξέκρινε την απαισιοδοσία για τον τρόπο που θα εξελιχθεί η οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα τους επόμενους μήνες.

αν θές οικονομία ή λύση είναι μια...

super market
ΑΘΗΝΑ
για πιο...φθηνά !!!

Και μην ξεχάτε άλλα 16 υπεραγορές SUPER MARKETS ΑΘΗΝΑ στις περιοχές
ΙΛΙΣΙΑ - ΜΑΡΟΥΣΙ Α' - ΜΑΡΟΥΣΙ Β' - ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - ΖΩΓΡΑΦΟΥ
ΚΑΛΛΙΘΕΑ - ΧΟΛΑΡΓΟΣ - ΚΑΛΑΜΑΚΙ - Ν. ΙΩΝΙΑ - ΓΑΛΑΤΕΙ - ΓΛΥΦΑΔΑ
ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΕΙΟ - Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ - ΚΥΨΕΛΗ - ΛΑΜΙΑ

ΟΛΑ

Ο ΤΥΠΟΣ
7 ΜΕΡΕΣ

όσα θα θέλατε να είχατε διαβάσει

Τα οικονομικά «έφαγαν» το Σημίτη

ΕΒΔΟΜΑΔΑ του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αυτή που πέρασε. Η «βόμβα» της παραίτησης του Κ. Σημίτη (την επομένη της κατάθεσης στη Βουλή του νέου προϋπολογισμού - αφού προηγουμένως υπήρξε διορθωτική δήλωση του πρωθυπουργού) και η εισοδηματική πολιτική ήταν τα θέματα που κυριάρχησαν. Τα «ακριβά Ι.Χ.», η διαμάχη για το Γοργοπόταμο και η απάτη στον ΟΠΑΠ συμπλήρωσαν το πάνθεον του ημερησίου τύπου.

Το βράδυ της περασμένης Τετάρτης κατατέθηκε ο νέος προϋπολογισμός στη Βουλή. Αμέσως μετά τις διευκρινιστικές - διορθωτικές δηλώσεις, κυκλοφόρησαν φήμες για παραίτηση του Κ. Σημίτη. Και την Πέμπτη «Εκτέλεσε Σημίτη», υπέβαλε παραίτηση τη νύχτα. Ο Ανδρέας υπαναχωρεί και δίνει ΑΤΑ» σημειώνει η «Ελευθεροτυπία». Η «Βραδυνή» αναφέρει ότι έγινε «Πλήρης γελοιοποίηση με παραίτηση Σημίτη». Η «Καθημερινή» πιστεύει ότι «Ανετράπη στη Βουλή ο Σημίτης και θυσιάστηκε για να εξευμενιστούν το ΚΚΕ και

οι κομματικοί του ΠΑΣΟΚ», ενώ η «Αυριανή» επικροτεί «Μπράβο Ανδρέα γλίτωσες τον κόσμο. Φεύγει ο Σημίτης μαζί με τη λιτότητα». Το «Εθνος», αφού διαπιστώνει ότι ο Ανδρέας αιφνιδίασε τη Βουλή, υποστηρίζει πως «Εκτέλεσε το Σημίτη».

Νέος υπουργός Εθνικής Οικονομίας τοποθετήθηκε ο υπουργός Εμπορίου Π. Ρουμελιώτης, τη θέση του οποίου πήρε ο βουλευτής Ν. Ακριτίδης. Και την Παρασκευή δέσποζε η επιστολή του τωός υπουργού στον Ανδρέα. «Σημίτης: Ερχεται το τέλος» διατείνεται ο «Ελευθερος Τύπος», αφού συμπεραίνει πως είναι «Αναπόφευκτες οι πρόωρες εκλογές». Την ίδια μέρα ο «Ριζοσπάστης» τονίζει «Ο Σημίτης έφυγε, η λιτότητα μένει», η «Απογευματινή» έχει την άποψη ότι η κυβέρνηση είναι «θέατρο σκιών», η «Αυγή» μιλάει για καταγγελίες Σημίτη, σημειώνοντας πως «η κυβέρνηση δεν δίνει πολιτική απάντηση». Τα «Νέα» πάντως πρωτοτύπησαν: «Ανάκριση του Ρουμελιώτη από την Τρόικα» και εξηγούν ότι ο νέος υπουργός είχε σύσκεψη με τους Κ. Λαλιώτη, Θ

Τσοῦρα και Σ. Τζουμάκα, του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ.

Πέραν αυτών, στις αρχές της εβδομάδας και, ενώ αρκετά σωματεία κατέβαιναν σε απεργίες, είχαμε το σίριαλ με τις τιμές των Ι.Χ. - η «Ε» δεν το ακολούθησε - και την «από τα μέσα» διάγνωση του κ. Πέτσου που, ενώ είχε δηλώσει ότι το 1988 τα Ι.Χ. θα είναι φτηνά, την Τρίτη μάθαμε για «Το ψέμα του Πέτσου» («Εθνος») και ότι, «Στο τιμόνι η λιτότητα» («Ριζοσπάστης»).

Την ίδια μέρα είχαμε και τη δίωξη κατά του διευθύνοντος συμβούλου του ΠΡΟ-ΠΟ Δ. Σεφετή και επτά μελών της διοίκησης. «Στο σκαμνί η ηγεσία του ΟΠΑΠ» γράφει η «Ελευθεροτυπία». «Δίωξη για σκάνδαλα στο ΠΡΟ-ΠΟ» λέει η «Πρώτη». Τέλος, αυτή την εβδομάδα είχαμε τη διαμάχη στα φύλλα της Δευτέρας, για το γιορτασμό στο Γοργοπόταμο με «Θέατρο στη Γέφυρα» («Μεσημβρινή») και την επαναφορά του Γρηγόρη Σολωμού από το υπουργείο Παιδείας στο υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σοκάρησαν...

«Το επεισόδιο του καύσωνα μπορεί να επαναληφθεί και τον χειμώνα όταν επικρατούν ακριβώς αντίθετες θερμοκρασιακές συνθήκες, εάν αιτία του ήταν το νέφος. Την παραπάνω αξιολόγηση παρατήρηση έκανε ο κ. Φ. Σαλαμίνος γιατρός και μέλος της Επιτροπής Υγείας του δήμου της Αθήνας, στη χθεσινή δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής Ενεργοποίησης για το Νέφος της Αθήνας».

● Από ρεπορτάζ της «Αυγής» της Τρίτης.

«Ο Κων/νος Γλιξμπουργκ (ο τωός βασιλιάς), οφείλει στο Α' Δημόσιο Ταμείο Γενικών Εσόδων Αθήνας το ποσό των 174.752.409 δρχ., που προέρχεται από φόρο κληρονομιάς και χρωστάει επίσης στο Δημόσιο Ταμείο Γενικών Εσόδων Αθήνας άλλα 49.505.543 δρχ. από φόρους ακίνητης περιουσίας και εισοδήματος. Συνολικά δηλαδή κάπου 225 εκ. δρχ.!

Την απάντηση αυτή έδωσε το υπουργείο Οικονομικών σε ερώτηση του βουλευτή Μ. Δρεττάκη, σχετικά με τη «βασιλική περιουσία».

● Δημ. Λόγος, ρεπορτάζ της Βουλής (Τρίτη).

«Εμμεση ανάμειξη Κοσκωτά στο ραδιοφωνικό σταθμό του Δήμου Πειραιά κατήγγειλε χτες ο επικεφαλής της παράταξης 'Πειραιάς Συνεργασία για την Πρόοδο και την Αλλαγή' κ. Μάριος Νικολινάκος.

Στην ομιλία του ο κ. Μ. Νικολινάκος αφού κατήγγειλε ότι έγιναν παρεμβάσεις της ΝΔ στο σταθμό, τόνισε: «Ξαφνικά και ενώ υπήρχε μεγάλο οικονομικό πρόβλημα, ο ραδιοφωνικός σταθμός βρήκε χρήματα και πλήρωσε τα δεδουλευμένα του προσωπικού με επιταγές της Τράπεζας Κρήτης. Επίσης, σύμφωνα με πληροφορίες μας, η Δημοσία Επιχείρηση προβολής του δήμου (ΔΕΠΕΠ), που έχει την οικονομική ευθύνη του σταθμού, έχει πάρει δάνειο από την παραπάνω Τράπεζα».

● «Εθνος», από ρεπορτάζ της Τρίτης.

«Σε έντονη αντιπαράθεση θέσεων, μεταξύ των υποστηρικτών και των αντιθέτων προς την ελεύθερη Ραδιοφωνία και Τηλεόραση, εξελίχθηκε χθες η μεγάλη κυβερνητικοκομματική σύσκεψη που έγινε στο Μέγαρο του Μαξίμου, υπό την προεδρία του κ. Α. Παπανδρέου. Και κατάληξη της συσκέψεως, στην οποία συμμετείχαν κορυφαία στελέχη της κυβερνήσεως και του ΠΑΣΟΚ, ήταν η ανυπαρξία αποτελέσματος, λόγω των διαφωνιών για την ακολουθητέα πολιτική.

Από τα παραπάνω στελέχη, οι κ.κ. Κουτσόγυργας και Τσοχατζόπουλος ετάχθησαν εναντίον της ελεύθερης Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασεως. Ενώ οι κ.κ. Α. Κακλαμάνης, Α. Λιβάνης, Γ. Παπανδρέου, Κ. Λαλιώτης και Θ. Τσοῦρας υπέρ. Αγνωστη παραμένει η άποψη των κυβερνητικών εκπροσώπων».

● «Βραδυνή», από ρεπορτάζ της Τετάρτης.

«Ο 'νόμος των Λιντς' παρλίγο να εφαρμοστεί χτες στο Μεικτό Ορκωτό Δικαστήριο Αθήνας, όταν το συσσωρευμένο μένος των γονιών 23 ανήλικων αγοριών και κοριτσιών, που έπασαν θύματα βιασμού, ασέλγειας, κακοποίησης και εξευτελισμού, ξέσπασε εναντίον του 24χρονου δράστη Παναγιώτη Α. Κόκκαλου, ο οποίος τελικά γλίτωσε χάρη στην ψυχραιμία της ισχυρής αστυνομικής δύναμης που τον φρουρούσε.

Εικοσιτρία παιδιά έπασαν θύματα αυτού του κτήνους και η Πολιτεία δεν βρήκε τη δύναμη να του επιβάλει τη θανατική ποινή.

Πατεράδες και μανάνδες όρμησαν μετά την απόφαση επάνω στον κατηγορούμενο να τον ξεκάνουν. Κανείς δεν θα ήθελε να επικρατήσει στην κοινωνία ο νόμος της ζούγκλας, αλλά πηγαίνετε να πείτε ότι δεν είχαν δικίο οι γονείς να εξαγριωθούν».

ΕΓΡΑΨΑΝ ΧΤΕΣ

Παιδιάς

«Αποκαθλώνει τον Αρσένη και προσπαθεί να τον καλοπιάσει, προσφέροντάς του το υπουργείο Παιδείας. Καταργεί τον Σημίτη και προσπαθεί να τον εξευμενίσει προσφέροντάς του το υπουργείο Παιδείας. Υποπτεύομαι ότι φταίει η δακτυλογράφος του πρωθυπουργικού γραφείου. Ισως στην κατάσταση των υπουργείων που έχει φτάσει για τον κ. Παπανδρέου. Πιθανόν η κοπέλα να είναι ανωρδόγραφη. Ή απλώς ασηρημένη. Φαίνεται ότι, αντί «Παιδείας», έχει γράψει υπουργείο Παιδείας».

● «Ελευθεροτυπία» από το σχόλιο του Γ. Μασσαφέτα «Καλημέρα κύριε Πρόεδρε».

Το σκίτσο του Στάθη στην πρώτη σελίδα του «Ριζοσπάστη»

Πτώση

«Η συνεχιζόμενη πτώση των τιμών στο Χρηματιστήριο, η όξυνση της αβεβαιότητας και της αγωνίας για το μέλλον, οι σκληρές αντιδράσεις των παραγωγικών τάξεων, δεν είναι βέβαια αποτέλεσμα συμπτωμάτων... Δεξιάς! Αυτή τη φορά τουλάχιστον ο Πρωθυπουργός δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι πρόκειται για σχέδιο της αντιδράσεως που εκπονήθηκε από ειδικές αμερικανικές εταιρείες. Εκτός και αν δεχτεί ότι ο ίδιος εκτελούσε το σκοτεινό σχέδιο αποσταθεροποίησης απολύνοντας τον κ. Σημίτη, με συνεργό τον κ. Τσοῦβλα που είχε την φανερή εμπνευση να χτυπήσει ξανά με την εκτακτη εισφορά στις επιχειρήσεις. Διότι αυτά τα δυο ολέθρια λάθη κατέστρεψαν μέσα σε λίγες ώρες το - πολύ σχετικό - κλίμα εμπιστοσύνης που είχε δημιουργηθεί στην αγορά, βάσει της εκτίμησεως ότι σιγά-σιγά η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ εύρισκε τα λογικά της προσαρμοζόμενη στην πραγματικότητα».

● Από τη στήλη «Βραδυνή» της «Βραδυνής».

Γίνεται;

«Πώς γίνεται, τη μια μέρα να εξαγγελθούν τα θαρραλέα φορολογικά μέτρα (και επίσημα μάλιστα να προβλέπεται πως οι «ελαφρύνοι» αυτές θα στοιχίσουν στον κρατικό προϋπολογισμό κάπου 60 δισεκατομμύρια δραχμές) και, τρεις μόλις μέρες αργότερα, ο προϋπολογισμός να προβλέπει πως τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος (δηλαδή από τη φορολογία κυρίως μισθωτών και συνταξιούχων) θα παρουσιάσουν το 1988 αύξηση κατά 25,2%;».

● Από τη στήλη «Ριζές» των «Νέων».

Πληροφορική

«Να δείτε που στο τέλος πάλι ο Ανδρέας ο Πρωτόκλητος θα καθαρίσει - μεγάλη η χάρη Του. Ελαβε, ήδη, τα μέτρα του. Ένα στρέμμα κομπιούτερ έχει στο Καστρί. Κι όχι βέβαια για να παίξει ηλεκτρονικό φλιπεράκι. Για την πατρίδα τον αγόρασε τον εγκέφαλο. Θα της τον προσφέρει, λοιπόν, και ως δια μαγείας θα εξαφανιστούν τα ξενοκίνητα υλικοτεχνικά προβλήματα».

● «Πρώτη» από το σχόλιο της τελευταίας σελίδας.

Αναλογική

«Φυσικά η αναλογική δεν αποτελεί, από μόνη της, λύση. Δεν είναι πανάκεια. Είναι όμως, η προϋπόθεση ώστε να εξασφαλιστούν ομαλές δημοκρατικές συνθήκες εξόδου από την κατάσταση αυτή. Όσο για την ίδια την απάντηση στο πολιτικό πρόβλημα, το ΚΚΕ την έχει πολύ καθαρά διατυπώσει: Είναι η συγκρότηση ενός συνασπισμού των δυνάμεων της Αριστεράς, που θα ενώσει γύρω του

ένα λαϊκό ρεύμα ελπίδας και θα εφαρμόσει ένα πρόγραμμα αλλαγής. Η αναλογική δεν συνδέεται βέβαια οπωσδήποτε με μια τέτοια αριστερή λύση. Συνδέεται, όμως, με την άρνηση του δικομματισμού. Και κάθε εξέλιξη που θα υπερβαίνει τον δικομματισμό είναι δημοκρατική, ομαλή εξέλιξη».

● Από τη στήλη «Η άποψή μας» του «Ριζοσπάστη».

Φοβισμένο

«Για την απαντητική επιστολή του κ. Α. Παπανδρέου, δεν μπορεί να πει κανείς και πολλά πράγματα. Εκτός από δύο εξαιρετικά σημαντικές - όμως - επισημάνσεις. Οτι πρώτον ο πρωθυπουργός αποφεύγει να μπει επί της ουσίας των αιτιάσεων Σημίτη. Κι ότι επιπλέον - και κυρίως - πρόκειται για ένα εμφανέστατο «φοβισμένο» κείμενο.

Ετσι ακριβώς, όχι απλώς αμυντικό ή απολογητικό αλλά «φοβισμένο». Κι είναι αυτό κάτι που σημαίνει πολλά, πάρα πολλά...».

● Από το σχόλιο του Β. Πάικου στον «Ελευθερο Τύπο».

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

- «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»: «Αντι- Σημίτης ο Ανδρέας»
- «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ»: «Σειρά του Τσοῦβλα»
- «Η ΑΥΓΗ»: «Παραπαίει η κυβέρνηση»
- «Η ΒΡΑΔΥΝΗ»: «Στοπ στις πληρωμές μισθών - συντάξεων»
- «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ»: «Θρήνος στο μαύρο μέτωπο»
- «ΕΘΝΟΣ»: «Ανάσα με εντολή του κόμματος»
- «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ»: «Κάλικο άλλοθι του Ανδρέα»
- «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ»: «Τον βγάξει ψεύτη»
- «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»: «Ραγδαία επιδείνωση»
- «ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ»: «Χαριστική βολή στον Σημίτη»
- «ΤΑ ΝΕΑ»: «Παντιέρα σήκωσαν οι βιομήχανοι»
- «Η ΠΡΩΤΗ»: «Φάρσα σε σκηνικό εκλογικό»
- «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ»: «Δεδομένη η λιτότητα»
- «ΑΥΡΙΑΝΗ»: «Ο Μάνος έφαγε 800 εκατομμύρια»

Από τον ΠΑΝΟ ΛΟΥΚΑΚΟ

στα γεγονότα

Πεντακόσια χρόνια πριν, τον είχε προβλέψει!

Ο Μακιαβέλι ερμηνεύει τον αποκεφαλισμό Σημίτη

«ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ένας συνेतός ηγεμόνας να κρατάει το λόγο του, όταν αυτό τον ζημιώνει και όταν πέρασαν οι αφορμές που τον έκαναν να υποσχεθεί».

Την άποψη αυτή είχε υποστηρίξει πριν από 500 περίπου χρόνια ο Νικολό Μακιαβέλι, στον «Ηγεμόνα», ένα έργο που διατηρεί έως τις μέρες μας μία εκπληκτική επικαιρότητα.

Δεν μπορούσε, λοιπόν, κατ' αναλογία, ο Ανδρέας Παπανδρέου να εμμένει στα όσα είχε συμφωνήσει με τον Κώστα Σημίτη, αφού αυτό τον ζημιώνει και αφού αποφάσισε πλέον να εισέλθει σε μία οικονομική πολιτική προεκλογικών παροχών. Ετσι, η προεκλογική ανατροπή της πολιτικής της λιτότητας, αναγκάως συνοδεύθηκε και από την ανατροπή του υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Απορών για την αιφνιδιαστική ανατροπή της πολιτικής του μέσα στη Βουλή από τον πρωθυπουργό, σημειώνει ο κ. Σημίτης στην παραιτήσή του:

«Η εισοδηματική πολιτική αποφασίστηκε μετά από συνεχείς συνεδριάσεις και σε απόλυτη συμφωνία μαζί σας».

Και αντιπαρερχόμενος την ευθεία αυτή βολή, ο πρωθυπουργός απαντά:

«Αγαπητέ μου Κώστα, καταλαβαίνω τους λόγους που σε οδήγησαν στην υποβολή της παραίτησής σου... Θέλω να τονίσω ότι η πετυχημένη πολιτική σταθεροποίησης της οικονομίας μας οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις άοκνες προσπάθειές σου», κ.λπ., κ.λπ.

Ο λόγος για τον οποίο παραιτήθηκε ο «Κώστας» αναφέρεται σαφώς στην επιστολή του:

«Η εφαρμογή μιας πολιτικής που θα οδηγήσει με βεβαιότητα σε αντίθετο αποτέλεσμα εκείνου που θα ισχυρίζομαι δημόσια, δεν είναι σύμφωνη με τις πεποιθήσεις μου».

Και ο Νικολό Μακιαβέλι σημειώνει ποια στάση πρέπει να κρατάει ένας ηγεμόνας, όταν κάποιος υπουργός προτάσει τις πεποιθήσεις του, έναντι των επιθυμιών του άρχοντος:

«Όταν βλέπεις τον υπουργό να συλλογίζεται περισσότερο τον εαυτό του παρά τον ηγεμόνα, να ξέρεις πως ένας τέτοιος δεν μπορεί ποτέ να είναι καλός υπουργός και δεν μπορείς ποτέ να του έχεις εμπιστοσύνη. Γιατί όποιος έχει στα χέρια του το κράτος ενός άλλου, δεν μπορεί ποτέ να συλλογίζεται τον εαυτό του, παρά τον ηγεμόνα του κράτους και να μην του προτείνει ποτέ τίποτα που να μην του είναι συμφέρον».

Αντίθετα με τον κ. Σημίτη, ο υπουργός Οικονομικών Δ. Τσοβόλας, φαίνεται ότι είχε διαβάσει προσφάτως τον «Ηγεμόνα». Και μόλις ξέσπασε η υπόθεση Σημίτη, έσπευσε να δηλώσει, σχολιάζοντας τις εξελίξεις:

«Υπέρ των όλων είναι ο πρωθυπουργός».

Γιατί, όπως σημειώνει και ο Νικολό Μακιαβέλι: «Ο ηγεμόνας πρέπει να συλλογίζεται τον υπουργό, να τον τιμάει, να τον πλουτίζει και να τον ευεργετεί, παρέχοντάς του τιμές και αξιώματα. Και τα πολλά αξιώματα τον κάνουν να φοβάται τη μεταβολή, ξέροντας πως δεν μπορεί να προκύψει χωρίς τον ηγεμόνα».

Ο «αγαπητός Κώστας» λοιπόν παραιτήθηκε, ο αγαπητός κ. Τσοβόλας, του οποίου ανεπάρκεια ο προϋπολογισμός, διατύπωσε με κρυστάλλινη διαύγεια την πολιτική του φιλοσοφία και ο αγαπητός κ. Κουτσόγιωργας, ο οποίος διαδραμάτισε ουσιαστικό ρόλο στην όλη υπόθεση, έσπευσε να νίψει τα χείρας του, δηλώνοντας στο υπουργικό συμβούλιο πως «δεν γνώριζε εκ των προτέρων αυτά που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός στη Βουλή».

Ωστόσο, ο κ. Κουτσόγιωργας μαζί με τον κ. Γεννηματά και τα περισσότερα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ υπήρξαν οι πρωταγωνιστές της ανατροπής του κ. Σημίτη και της πολιτικής του. Να ισχύουν άραγε και στην περίπτωση αυτή, τα όσα σημειώνει ο Μακιαβέλι για άλλες εποχές και για άλλους ηγεμόνες;

«Ο πατήρ Λουκάς, άνθρωπος του τωρινού αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού, μιλώντας για τη μεγαλειότητά του, είπε πως δεν συμβουλευόταν ποτέ κανέναν κι όμως δεν ενε-

ργούσε ποτέ σύμφωνα με τη γνώμη του. Γιατί ο αυτοκράτορας αυτός δεν λείε σε κανένα τα σχέδιά του κι ούτε ζητάει κανενός τη γνώμη. Μα όταν αρχίζει η απόφασή του να εκτελείται, αρχίζουν αμέσως και οι αντιλογίες απ' όσους τον περιστοιχίζουν. Κι αυτός πισωδρομάει, κι έτσι ό,τι χτίζει τη μια μέρα, το γκρεμίζει την άλλη. Και κανένας δεν ξέρει τι θέλει ή τι σκοπεύει να κάμει και δεν μπορείς να βασιστείς στην απόφασή που παίρνει».

Στηριζόμενοι λοιπόν στο Μακιαβέλι, μπορούμε ίσως να ερμηνεύσουμε τα όσα περιεργά συνέβησαν την εβδομάδα που πέρασε.

Ο κ. Σημίτης, σε συνεργασία με τον πρωθυπουργό, ανακοίνωσε την εισοδηματική πολιτική, μια πολιτική που προκάλεσε έντονες αντιδράσεις και στον ελληνικό λαό και στο ΠΑΣΟΚ. Από τις αντιδράσεις αυτές ο κ. Παπανδρέου αντέληψε ότι τα περιθώρια αρχίζουν να στενεύουν και ότι η λαϊκή κατακραυγή θα ενταθεί. Με την ίδια ευκολία που παλαιότερα το δεξί του χέρι είχε κατατομήσει τον κ. Αρσένη, το αριστερό χέρι αποκεφάλισε τώρα τον κ. Σημίτη.

Εγκαινιάζοντας μία πολιτική βραχυπρόθεσμων παροχών και με δεδομένο το γεγονός ότι τα όρια της οικονομίας είναι εξαιρετικά περιορισμένα, βέβαιον είναι ότι ο κ. Παπανδρέου βαδίζει σύντομα προς τις εκλογές, αναμφίβολα μέσα στο 1988. Και βεβαίως εκλογές με τον «κακό» Σημίτη στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, δεν μπορεί να

γίνουν. Ευρέθη λοιπόν η νέα πολιτική, ευρέθη και ο αποδιοπομπαίος τράγος, που καλείται να πληρώσει εις το ακέραιο το κόστος όλων των προηγούμενων αποφάσεων του κ. Παπανδρέου.

Βαδίζοντας προς τις εκλογές, θα πρέπει - όπως σημειώνει ο Μακιαβέλι - «οι ευεργεσίες να γίνονται σιγά - σιγά, για να τις γεύονται περισσότερο καιρό, αντίθετα με τις αδικίες, που πρέπει να γίνονται όλες μαζί, ώστε, λιγότερο κρατώντας, λιγότερο να ενοχλούν». Ας ετοιμασθούμε λοιπόν για την επερχόμενη σειρά των προεκλογικών «παροχών» και εν τω μεταξύ, πάντα κατά το Μακιαβέλι:

«Ο ηγεμόνας πρέπει σε κατάλληλες εποχές του έτους να απασχολεί τους λαούς του με γιορτές και θεάματα».

Ετσι, αφού την περασμένη εβδομάδα εορτάσαμε στο Γοργοπόταμο την εθνική αντίσταση, θα εορτάσουμε αύριο στην Πάτρα τον Αγιο Ανδρέα.

Όσοι δεν έχουν ακόμη προλάβει να συνέλθουν από τον προηγούμενο τηλεοπτικό καταιγισμό, καλό θα είναι να μην ανοίξουν αύριο τις τηλεοράσεις τους. Κάποιοι θα παίξουν και πάλι με το νευρικό σύστημα των τηλεθεατών.

Υ.Γ.: Τα αποσπάσματα από τον «Ηγεμόνα» προέρχονται από τη μετάφραση του Ν. Καζαντζάκη. Τα λοιπά αποσπάσματα του άρθρου έγραψαν οι κ.κ. Παπανδρέου, Σημίτης, Τσοβόλας και Κουτσόγιωργας και ο συντάκτης της σελίδας αυτής απλά τα κατέγραψε.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ «χρωματίζει...»

Στηρίζουμε
την ΑΛΛΑΓΗ
ελέγχουμε
την ΕΞΟΥΣΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΙΓ' ΛΟΥΚ.
Ανατ. 7.20, Δύση 5.07
Σελήνη 8 ημ.

ΧΑΛΑΕΙ ο καιρός από σήμερα, εκτός από τα νοτιοανατολικά όπου θα υπάρχουν μονάχα συννεφίες. Στην υπόλοιπη χώρα θα σημειωθούν βροχές και πιθανόν τοπικές καταιγίδες. Οι άνεμοι Νότιοι μέχρι μέτριοι και θάλασσα σ' όλα τα πελάγη μέχρι ταραγμένη. Η θερμοκρασία δεν θα σημειώσει αξιόλογη μεταβολή και θα κυμανθεί στα βόρεια πεδινά από 10 μέχρι 16 βαθμούς και στα νότια πεδινά από 13 μέχρι 18 βαθμούς. Για τη Δευτέρα προβλέπεται ίδιος άστατος καιρός με βροχές και καταιγίδες και θερμοκρασία στα ίδια επίπεδα.

ΑΤΤΙΚΗ: Συννεφίες που βαθμιαία θα πυκνώσουν και θα σημειωθεί βροχή ή καταιγίδα. Άνεμοι από νότιες διευθύνσεις ασθενείς και θάλασσα στο Σαρωνικό και Νότιο Ευβοϊκό σχεδόν ταραγμένη. Θερμοκρασία στην Αθήνα από 12 μέχρι 18 βαθμούς.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Συννεφίες με βροχή κατά περιόδους και πιθανή καταιγίδα. Άνεμοι ασθενείς και θάλασσα στο Θερμαϊκό λίγο ταραγμένη. Η θερμοκρασία στην πόλη από 11 μέχρι 16 βαθμούς.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

ΑΥΡΙΟ
τα ζυγά
(2,4,6,8,0)

**Χτυπήθηκε
κι άλλο
με Ελληνες**

Χτυπήθηκε από πύραυλο το απόγευμα του Σαββάτου στον Περσικό Κόλπο, το παλαιό δεξαμενόπλοιο «Στιλκόν», 98.000 κόνων, της εταιρείας «Τρόδος» που εδρεύει στον Πειραιά. Όπως ανέφερε ο πλοίαρχος, το σκάφος, φορτωμένο, κατευθυνόταν από το Καργκ σε λιμάνι του Περσικού. Επιβαίνουν 5 Έλληνες και 28 ξένοι, οι οποίοι είναι όλοι καλά.

Το σκάφος άρχισε χτες να ρυμουλκείται προς την έξοδο του Περσικού. Οι Έλληνες ναυτικοί είναι οι ακόλουθοι: Ιωάννης Παγώνης πλοίαρχος, Μιχαήλ Χατζόγλου υποπλοίαρχος, Παναγιώτης Σιώκος α' μηχανικός, Λ. Ντόκος β' μηχανικός, Νίκος Λούτζης μηχανοδηγός.